

Vlaams
Parlement

vergadering **C126 – LEE20**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 7 februari 2012

INHOUD

Interpellatie van de heer Mark Demesmaeker tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het recent gewijzigde Jachtvoorwaarden- en Jachtopeningsbesluit, met name met betrekking tot de vossenjacht - 55 (2011-2012)	
Interpellatie van de heer Dirk Peeters tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de versoepeling van de jachtvoorwaarden voor de vos - 60 (2011-2012)	3
Met redenen omklede moties	16
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de bescherming van de ecologisch waardevolle historische permanente poldergraslanden in Vlaanderen - 783 (2011-2012)	16
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het aanzien van het netwerk van containerparken in Vlaanderen als volwaardig alternatief inzamelsysteem voor kleine elektrische en elektronische apparaten - 909 (2011-2012)	21
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het Milieuhandhavingsrapport 2010 - 1000 (2011-2012)	22
Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de sanering van militaire domeinen die bedoeld zijn voor verkoop/vervreemding - 1019 (2011-2012)	26
Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de vluchtroutes in het nieuwe luchthavenakkoord - 1053 (2011-2012)	28

■

Voorzitter: de heer Bart Martens

Interpellatie van de heer Mark Demesmaeker tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het recent gewijzigde Jachtvoorwaarden- en Jachtopeningsbesluit, met name met betrekking tot de vossenjacht

- 55 (2011-2012)

Interpellatie van de heer Dirk Peeters tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de versoepeling van de jachtvoorwaarden voor de vos

- 60 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Minister, voorzitter, collega's, mijn interpellatie betreft een maatschappelijk nogal emotioneel dossier, zoals we de afgelopen weken mochten ondervinden.

De Vlaamse Regering heeft op uw voorstel de wijzigingen aan het Jachtvoorwaarden- en Jachtopeningsbesluit voor de tweede keer principieel goedgekeurd. Daarmee heeft de Vlaamse Regering in dit dossier verdere stappen gezet. Enkele wijzigingen houden verband met de aanpassing van de jachtmogelijkheden op de vos. Samengevat komt het hierop neer: tot op vandaag mocht er van 1 oktober tot 14 februari worden gejaagd op de vos. In de toekomst wordt het ook mogelijk om buiten die periode te jagen, maar alleen binnen de 500 meter van de plaats waar er schade kan worden verwacht.

Over dit dossier werd al meerdere malen discussie gevoerd, ook in de plenaire vergadering. Bij die gelegenheid heeft onze fractie ook al herhaaldelijk haar standpunt over een mogelijke versoepeling van de jacht op de vos duidelijk gemaakt. Wetenschappelijke inzichten hebben ons namelijk geleerd dat een versoepeling van de lokale bejaging die populatie niet kan regelen. De vos is een inheemse diersoort en een bij ons van nature voorkomende toppredator. De jachtdruk op de vos is al aanzienlijk en de eerste verantwoordelijkheid om schade aan neerhofdieren te vermijden, ligt bij de burger zelf.

In De Morgen lezen we naar aanleiding van de regeringsbeslissing wat de wetenschappelijke wereld ons aan inzichten heeft bijgebracht: "Vossenexpert Koen Van den Berge geeft advies aan de Vlaamse regering. 'Als elke Vlaming zijn kippenhok vosvrij wil maken, dan wordt het dier uitgeroeid in Vlaanderen', zei hij in het VRT-programma Panorama. 'Bestrijding leidt ertoe dat vossen reproductief gaan reageren: meer wijfjes nemen deel aan de voortplanting en hun worpen worden groter.' Natuurpunt meent dat het afschieten van vossen weinig zin heeft. Wim Van Gils: 'Vossen zijn territoriale dieren: lege territoria die ontstaan door een gedode vos worden ingevuld door een ander, meestal jonger exemplaar. Wie zijn kippen wil beschermen, moet investeren in een gesloten nachthok'."

Voor Knack schreef Dirk Draulans een bijdrage, waarin hij ingaat op het begrip 'schade': "Er zal op veel plaatsen schade verwacht worden. Wie gaat dat controleren, dat er effectief ergens een probleem zou kunnen zijn? De minister tracht zich weg te steken achter een advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad), maar die adviseerde om eerst en vooral schade goed te definiëren en een eventuele afwijking van een jachtverbod te koppelen aan preventieve maatregelen om schade te vermijden. Dat is niet gebeurd. De vos wordt overgeleverd aan de willekeur van geweerdragers. Hoeveel plaatsen waar schade kan worden verwacht zullen er niet toevallig in de buurt liggen van burchten met vossenjongen die zullen creperen als een van hun ouders wordt afgeschoten?"

Minister, een eerste versie van dit besluit werd door de Vlaamse Regering in het najaar van 2010 reeds voor de eerste keer principieel goedgekeurd. Het advies van de Minaraad dateert van 3 februari 2011. Er waren toen meerdere punten van kritiek. Uit de vele debatten en de

hoorzittingen is ook duidelijk gebleken dat de schade aan pluimvee niet kan worden vermeden door een opgedreven bejaging of bestrijding van vossen, tenzij men kiest voor de totale uitroeiing, wat niemand van ons volgens mij wil. We draaien de mensen een rad voor de ogen als we het anders beweren. Met die wetenschappelijke bevindingen wordt volgens ons te weinig rekening gehouden in de aanpassingen van de jachtwetgeving, tenzij er natuurlijk ondertussen nieuwe studies voorhanden zijn.

Minister, zijn er nieuwe wetenschappelijke studies of bevindingen waarop u zich gebaseerd hebt om de uitbreiding van de bejagingsmogelijkheden op de vos te motiveren? Zo ja, welke?

Welke doelstelling wenst u te bereiken met de aanpassing van de jachtwetgeving naar de bejaging van de vos? Hoe onthaalt u het advies van de Minaraad van februari 2011 met betrekking tot het feit dat het belangrijk is om in eerste instantie duidelijk aan te geven wat schade is en dat bijzondere bejaging niet kan worden uitgevoerd met kastvallen volgens artikel 19 van het Jachtdecreet?

Met de aanpassing van het Jachtopeningsbesluit wordt voorzien in de mogelijkheid van de bijzondere bejaging van de vos, na voorafgaande melding. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) kan dat echter weigeren. Op welke basis kan ANB de bijzondere jacht op de vos weigeren? Worden hier richtlijnen voor uitgeschreven? Hoe wordt de naleving van die regels gegarandeerd? Is die regeling praktisch hanteerbaar, realiseerbaar?

De aanpassing van het Jachtopeningsbesluit laat gedurende het hele jaar bejaging toe op de vos. Op welke manier wordt de veiligheid van andere ruimtegebruikers van het buitengebied gewaarborgd? Is het misschien niet aangewezen om in bepaalde periodes van het jaar alsnog een verbod op bijzondere bejaging in te stellen – ik denk hierbij bijvoorbeeld aan de schoolvakanties, en zeker de zomervakantie?

Soorten die het moeilijk hebben, al dan niet mede als gevolg van predatie door de vos, moeten beter beschermd worden volgens het Soortenbesluit en de soortenbeschermingsplannen. Waarom hebt u niet voorzien in een aanpassing van het Soortenbesluit in combinatie met de aanpassing van de jachtwetgeving?

Zult u een evaluatieperiode inbouwen om de besluiten desgevallend nog te kunnen bijstellen? Zo ja, wanneer wenst u deze evaluatie af te ronden?

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Zoals de collega zegt, heeft de Vlaamse Regering reeds voor de tweede maal een ontwerpbesluit getroffen waarbij de jachtvoorwaarden op de vos worden versoepeld. Na goedkeuring door het Agentschap voor Natuur en Bos zou in geval van schade aangericht door de vos, de vos bestreden kunnen worden in een straal van 500 meter rond het schadegeval. Volgens mij is dit een groot gedeelte van de Vlaamse oppervlakte waar vossen kunnen voorkomen.

Er blijven nog veel onduidelijkheden bij deze beslissing bestaan. Zo is niet duidelijk aangegeven wanneer er sprake is van ernstige schade of schade tout court, hoe en door wie die wordt vastgesteld en wat de schadelijder moet ondernomen hebben om eventuele schade te voorkomen zoals bepaald in het Jachtvoorwaardenbesluit. Nochtans waren dit belangrijke elementen uit het advies van de Minaraad ter zake.

Voor mij is ondertussen dan ook duidelijk geworden dat deze beslissing alleen is ingegeven door de jachtlobby en niet gesteund is op wetenschappelijke inzichten die volgens mij hier publiekelijk naar voren werden gebracht tijdens een ruime en interessante hoorzitting op 26 oktober 2010. Toen hebben we een wetenschappelijke achtergrond gekregen bij deze problematiek.

Het is dan ook logisch dat er steeds meer maatschappelijk verzet komt tegen deze beslissing omdat velen niet begrijpen waarom de vos, die een tijdlang verdwenen leek omdat hij systematisch werd verdelgd, nu plots overal wordt opgejaagd.

Minister, wat moet er nu precies onder ‘schade’ worden verstaan? Is dat één kip, twee kippen of een hele kippenren? Is dat één geval of herhaalde gevallen na elkaar? Welke concrete preventieve maatregelen had de schadelijder moeten hebben genomen om schade te voorkomen? Op welke juridische gronden is de bejaging met kastvallen en met niet-dierlijk lokaas mogelijk gemaakt? Hoe denkt u dit alles veilig te kunnen organiseren in ons dicht bevolkte en dicht bebouwde Vlaanderen? Mijn hoofdvraag ten slotte is: bent u bereid dit besluit over de versoepeling van de jacht op de vos alsnog in te trekken?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens: Voorzitter, als ik alle bemerkingen hier hoor, dan stel ik me de vraag of het nog wel nuttig is dat we volgende week een hoorzitting organiseren. Vooral in het eerste betoog hoorde ik dat de wetenschappelijke onderbouwing uit de pers komt, eerder dan uit de hoorzitting van die namiddag.

Ik wil nog eens even teruggrijpen naar die hoorzitting. ANB is ons komen toelichten welke middelen er al voorhanden waren op dit moment. Het was een heel duidelijke uiteenzetting. Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) is ons wat inzichten komen brengen in de samenhang tussen de verschillende dierlijke ketens in onze natuur. We hebben ook een toelichting gekregen van onze noorderburen over jachtbeheer en schadebestrijding in Nederland. Er werd ook toegelicht waarom in Nederland van zonsopgang tot zonsondergang op de vos gejaagd wordt omdat er in Nederland een heel belangrijke schade wordt aangericht, niet alleen aan weidevogels en akkervogels maar ook aan Natura 2000-doelsoorten, aan hamsters. Men heeft gezegd dat, meer nog, op plaatsen waar het echt te erg is, er nog aanvullingen mogelijk zijn om weidevogeldoelstellingen te halen of om bedrijfsmatige schade te voorkomen.

De Hubertus Vereniging Vlaanderen is hier geweest om ons te wijzen op wat bij iedereen bekend is, namelijk de schade die wordt aangericht aan pluimvee. Volgens hun inzicht is er ook een daling van het aantal grutto's, kieviten, scholeksters en hamsters. Natuurpunt heeft een ander standpunt gebracht en heeft gezegd dat wie pluimvee heeft, maar moet zorgen dat dat pluimvee afdoende wordt beschermd. Ook Natuurpunt heeft gezegd dat als predatie een probleem wordt, gebiedsgerichte maatregelen mogelijk moeten zijn.

Het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid heeft ons wat gerustgesteld en relativeerde erg de mythe, die wat opgeklopt werd, dat we heel erg moeten uitkijken voor besmettingen door de vos. Uit de bevindingen van het instituut kwam dat er een heel laag besmettingsrisico was. De landbouwsector meldde ons dat voor wat betreft de professionele landbouw er niet meteen een probleem was, maar dat dat probleem zich eerder situeert bij de kleine kweker van neerhofdieren.

Dan kreeg er iemand het woord die niet was uitgenodigd in de commissie. Misschien is dat wel een unicum. Hij kreeg het woord van mensen die wel uitgenodigd waren. Het was een onderzoeker uit Nederland nota bene, waar het jaar rond op de vos mag worden gejaagd. Deze onderzoeker begon zijn betoog merkwaardig genoeg met te zeggen dat de vos opnieuw zijn natuurlijke verspreiding kent bij ons nadat hij was teruggedrongen door jaren van inhumane bestrijding. Voordat mijn woorden verkeerd geïnterpreteerd worden: ik ben geen pleitbezorger van inhumane bestrijding, maar ik las letterlijk dat de vos verdwenen was door een jarenlange bestrijding.

In het betoog werd inderdaad erkend dat er in gebieden met bodembroeders niet minder broedparen waren, maar dat er duidelijk een lager broedsucces was. Dezelfde onderzoeker concludeerde dat bejaging alleen effectief is als die heel intensief beoefend wordt en geconcentreerd in een klein gebied, misschien ongeveer met een straal van 500 meter. Ik weet het niet precies, maar het komt volgens mij ongeveer overeen met wat hier beslist werd binnen de bijzondere bejaging.

Onder meer vanuit het INBO werd heel duidelijk het volgende gezegd: “Wanneer hebben we schade? We hebben schade wanneer wij als maatschappij ervaren dat er schade is.”

Over het pluimvee wil ik een persoonlijke bedenking maken. Er wordt heel gemakkelijk gezegd dat iemand die pluimvee wil hebben, er maar voor moet zorgen dat hij een afgesloten nachthok heeft. Per definitie zeggen we daar dus ook mee dat alle mensen die bij zonsondergang niet thuis zijn, zich moeten onthouden van het houden van pluimvee. Enkele weken geleden werd in de pers voorgesteld om te werken met een automatisch systeem om rolluiken naar beneden te laten. Ik heb daar van een aantal mensen inderdaad een positieve reactie op gehoord: ze zeiden dat ze ook eens zouden bekijken of ze zo’n systeem niet op hun woning konden installeren om de rolluiken automatisch neer te laten als het donker wordt.

Niet alle kwekers van neerhofdieren zijn kwekers die daar 24 uur op 24 uur mee bezig zijn. In Limburg stimuleren we de mensen al jaren om kippen te houden om afval te verwerken. Dat stimuleren gaat zo ver dat er gratis kippen geschonken worden en dat er hokken aan een betaalbare prijs worden aangeboden. We proberen het dus heel duidelijk laagdrempelig te houden, maar anderzijds zouden we in hetzelfde Vlaanderen nu zeggen dat wie kippen wil houden, eerst een serieuze bunker moet bouwen. We moeten daar eens goed over nadenken voor we zomaar zeggen dat wie neerhofdieren wil houden, een hok moet hebben dat ’s nachts afgesloten is.

Minister, ik heb een bijkomende vraag. Ik heb al een paar keer verwezen naar de druk op de bodembroeders. Sinds 15 jaar investeren we in Vlaanderen in bepaalde gebieden al heel intensief in weidevogels: het beheren van weidevogels en het stimuleren van het hebben van nesten op bepaalde percelen. Anderzijds zijn we vandaag ook bezig met onze instandhoudingsdoelstellingen waarbij we ons bepaalde doelstellingen opleggen voor het behalen van een aantal soorten. Monitoren we vandaag voldoende wat in dergelijke gebieden de predatiedruk is? Als we monitoren, grijpen we dan ook voldoende in? Zo niet, zou ik durven te zeggen dat we op sommige plaatsen dweilen met de kraan open: we leggen ons doelstellingen op voor het behalen van een aantal soorten, maar als het om de predatie van die soorten gaat, kijken we gewoon de andere kant uit.

Minister, ik begrijp het perfect als u vandaag niet kunt antwoorden op de volgende vraag. Is het in het kader van de bijzondere bejaging met het op til zijn van het nieuwe Jachtopeningsbesluit, ook mogelijk om voor het konijn en de houtduif te kijken naar een bijzondere bejaging in een straal van 200 meter bij akkerenteelten? Ik bedoel dan niet gras, maïs of aardappelen, maar alle andere teelten die schade kunnen ondervinden van deze soorten.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de bedenkingen die de heer Ceyssens heeft gemaakt. Ik ben niet van plan om de hele discussie over te doen die we bij de hoorzitting hebben gevoerd. Ik wil ter verduidelijking een aantal elementen meegeven die te vinden zijn op Wikipedia. Wikipedia is immers een soort encyclopedie op het internet waarvan we toch mogen veronderstellen dat die gebaseerd is op een aantal elementen die correct zijn.

Ik lees gewoon wat daar staat: “Vossen jagen solitair, meestal ’s nachts en in de schemering, maar in onverstoorde gebieden jaagt hij liever overdag. De vos is een opportunist, hij eet bijna alles. Hij kan hard rennen, tot 60 kilometer per uur, alhoewel 6 tot 13 kilometer per uur de normale snelheid is. Zijn prooien zijn meestal kleine en middelgrote prooidieren zoals grote kevers, muizen, andere knaagdieren, konijnen, hazen, vogels, eieren, regenwormen, egels. Ook vruchten en bessen, vooral bramen, worden gegeten, evenals placenta’s en afval. Dagelijks moet een vos ongeveer 500 gram aan voedsel binnenkrijgen. Een vos doodt soms meer dan hij nodig heeft. Vooral op plaatsen waar meerdere prooidieren op elkaar zitten en niet kunnen ontsnappen, kan hij een ware slachtpartij aanrichten, bijvoorbeeld in

kippenhokken of kolonies van groundbroedende vogels zoals kokmeeuwen. Voedselresten worden begraven en later weer opgezocht, maar de vos legt geen voorraden aan.”

Even verder las ik het volgende over de verspreiding en het leefgebied: “De vos heeft tegenwoordig het grootste verspreidingsgebied van alle roofdieren, voorheen was dit de wolf. Hij komt voor over praktisch het gehele noordelijke halfrond, van de poolcirkel tot Noord-Afrika, Midden-Amerika en het Aziatische steppegebied. De soort ontbreekt alleen in te hete woestijnen, koude toendra’s en op eilanden als IJsland. Hij is geïntroduceerd in Australië, de Falklandeilanden en op het eiland Man waar hij waarschijnlijk weer is uitgestorven. De vos kan zich goed aanpassen en komt in bijna elke habitat voor: woestijnen, toendra’s, moerassen, gebergten, duinen en landbouwgebieden. Onder andere in Engeland komt de vos ook voor in stedelijk gebied voornamelijk in buitenwijken waar huizen grote tuinen hebben en in stadsparken.”

Waarom lees ik dit nu voor? (*Opmerkingen van de heren Wilfried Vandaele en Hermes Sanctorum*)

We kennen uw mening daarover, mijnheer Vandaele. U hecht toch geen belang aan wat hier tijdens de hoorzitting is gezegd door mensen met een wetenschappelijke kennis. U veegt dat allemaal van tafel. Wij doen dat niet.

Tot daar deze toelichting voor wie er nog aan zou twijfelen of de vos al dan niet schadelijk is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Wanneer het debat in deze commissie gaat over de jacht en specifiek over de vos, dan wordt het meestal een nogal emotioneel debat. Het heeft weinig zin om te verwijzen naar de pers om zijn mening te staven of er andere elementen bij te halen. We moeten dit debat zo veel mogelijk trachten te objectiveren. Dat is wat we binnen de Vlaamse Regering hebben gedaan, mijnheer Demesmaeker, waar uw partij deze maatregel mee heeft goedgekeurd.

Er is een maatschappelijk debat bezig. Daarbij zijn er vragen van mensen die overlast en schade ervaren, vooral op het platteland en van mensen die vinden dat de vos nog meer moet worden beschermd.

We hebben ons gebaseerd op twee belangrijke elementen. Een daarvan is de hoorzitting waarin een heel aantal elementen naar voren is gekomen. De heer Ceyssens heeft daaruit een mooie selectie geciteerd. Daarnaast is er het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. Dat is ons eigen wetenschappelijk instituut dat dergelijke maatregelen moet onderbouwen en daar wetenschappelijke studies over lanceert. We hebben ons effectief gebaseerd op wat het INBO zegt. Ik heb de studie van het INBO bij me. Op bladzijde 26 van die studie staan onder beheersdoelstellingen inzake jacht en wild en heel specifiek over de vos, twee doelstellingen. De eerste doelstelling betreft het verlagen van de densiteit van de vossenpopulatie. De tweede doelstelling is het tijdelijk verlagen van de densiteit van de vossenpopulatie om het risico op schade in een bepaalde periode van het jaar te verminderen.

Op de bladzijden 41 en 42 komt het INBO tot een wetenschappelijke conclusie. Verschillende wetenschappelijke studies tonen aan dat het toepassen van één maatregel of een combinatie van verschillende geschikte maatregelen op lokale schaal, een vossenpopulatie wezenlijk kan reduceren. Zowel de eerste als de tweede doelstelling kan op dat vlak een oplossing bieden. Dat is ook de beslissing die de Vlaamse Regering heeft genomen.

Na de eerste principiële beslissing kwam er een unaniem advies van de Minaraad waarin het brede maatschappelijke middenveld aanwezig is. De Minaraad onderscheidt drie krachtlijnen voor het beleid ten aanzien van vossen. Het uitgangspunt is de gewone jacht waarbij er wordt gestreefd naar een duurzame vossenpopulatie. Hier ligt de eerste uitdaging in het omschrijven van de wenselijke omvang van die populatie. Daarenboven en indien van toepassing kan in geval van door vossen veroorzaakte wildschade bijzondere bejaging worden ingezet. Indien

men meent ervan gebruik te moeten maken, kan onder andere een nieuwe openingstijd voor bijzondere jacht in het Jachtopeningsbesluit worden ingeschreven.

Tot slot en eveneens indien van toepassing moet interferentie van vossenpredatie met natuurbehoudsdoelstellingen behandeld worden op basis van de soortenbeschermingsplannen in uitvoering van het Soortenbesluit.

Op basis van al die elementen hebben we deze beslissing genomen en zijn we overgegaan tot het tijdelijk en plaatselijk regelen van de populatiedensiteit om schade te voorkomen.

Deze maatregel is tot stand gekomen om een antwoord te bieden op de situatie waar de vos voor overlast zorgt, onder andere bij pluimvee en grondbroeders. De mogelijkheid wordt op die manier groter om in te grijpen of te laten ingrijpen waar en wanneer de vos tot materiële schade aanleiding geeft. Het is een zeer lokale maatregel, heel beperkt in tijd en onder strikte voorwaarden.

Mijnheer Demesmaeker, volgens de Minaraad moet schade worden gedefinieerd. Het gaat hier om bijzondere bejaging. Ik verwijs naar artikel 1, 10°, van het besluit van de Vlaamse Regering, wanneer het gaat over bijzondere bejaging: “De jachtactiviteiten die buiten de gewone openingstijden maar onder bijkomende voorwaarden afzonderlijk worden toegestaan binnen bepaalde aanvullende openingstijden, als dat noodzakelijk is te voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen, voor het natuurbeheer of voor de veiligheid van het luchtverkeer.”

Volgens dat artikel moet het dus gaan om belangrijke schade. Het klopt dat die belangrijke schade niet nader omschreven werd in de regelgeving. De bijzondere bejaging is overigens niet nieuw en geldt evengoed voor andere diersoorten. De vraag wat we onder schade moeten verstaan, werd hier trouwens nog nooit gesteld. Het is naar aanleiding van deze beslissing dat u mij plots de vraag stelt wat bijzondere schade is.

Blijven we bij de pakken zitten? Neen, zeker niet. We hebben, toen we de beslissing genomen hadden, het ANB de opdracht gegeven het begrip schade nader te verduidelijken, zoals ook gevraagd door de Minaraad. Dat zal ook gebeurd zijn op het moment dat we deze beslissing definitief goedkeuren. Het is dus eigenlijk een dubbel pakket.

Er wordt terecht gevraagd naar concrete preventieve maatregelen. Je moet ook steeds inzetten op het voorkomen van schade. Mijnheer Peeters, u vraagt wat we verstaan onder het nemen van voldoende maatregelen ter bescherming of ter voorkoming van schade. Ook dat is redelijk subjectief. Om te oordelen of de genomen preventieve maatregelen voldoende zijn om in aanmerking te komen voor het uitvoeren van die bijzondere bejaging, is er inderdaad nood aan een kader over welke maatregelen het moet gaan. Ook daar wordt aan gewerkt. De diensten zijn meteen beginnen werken aan een kader dat zal worden uitgewerkt in een soort van gedragscode ‘preventieve maatregelen in relatie tot schade’. Dat zal in dit voorjaar nog klaar zijn. Op die manier wordt er specifiek uitgewerkt wat je kunt doen aan preventieve maatregelen om schade door de vos te voorkomen.

Mijnheer Demesmaeker, u hebt vragen over de kastvallen. Dat is ook een onderdeel van de beslissing die binnen de meerderheid door de Vlaamse Regering werd genomen. We baseren ons daarvoor op artikel 21 van het Jachtdecreet. Daarin staat: “Onverminderd de bepaling van artikel 19 kan de Vlaamse Regering in het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Vlaamse Gewest een regeling treffen voor het gebruik van projectielen, tuigen, toestellen of procedés ter uitvoering van de jacht.” We hebben vertrouwen in de wijsheid van de Raad van State. We zullen zijn advies dus afwachten om definitief te kunnen zeggen of dit voldoende is of niet.

Mijnheer Demesmaeker, u stelt dat met de aanpassing van het Jachtopeningsbesluit in de mogelijkheid wordt voorzien van de bijzondere bejaging van de vos, na voorafgaande melding. Het ANB kan dat echter weigeren. U vraagt op welke basis het dat kan. Ook daar

wordt een intern richtlijn kader uitgewerkt dat moet mogelijk maken om daar een objectieve en uniforme toetsing te hebben. We hebben nog wat tijd voor de definitieve goedkeuring. Wanneer de wetgeving definitief van kracht zal zijn, zal dat ook in een ministeriële omzendbrief worden verduidelijkt.

De heer Demesmaeker en de heer Peeters vragen ook naar de veiligheid. Door een combinatie van een systeem van gewone jacht, bijzondere bejaging en bestrijding kan de jager nu reeds – zonder dat de wetgeving al definitief van kracht is – het hele jaar door op het terrein aanwezig zijn. Indirect is er dus geen uitbreiding van de periode dat jagers met een vuurwapen op het terrein actief kunnen zijn. De bijzondere bejaging op de vos schept wel meer mogelijkheden om op te treden bij overlast. Daardoor zullen er mogelijk meer jagers tijdelijk en heel plaatselijk op het terrein actief zijn. Inzonderheid zal dit het geval zijn in de buurt waar er zich mogelijke schadegevallen voordoen.

De mogelijke schade situeert zich aan neerhofdieren en in de nabijheid van bewoning of bebouwing. Ik beklemtoon hier uitdrukkelijk dat de jacht enkel kan worden uitgeoefend door personen die daarvoor over de nodige bewijzen van kennis en kunde beschikken. Zij moeten ook aantonen dat ze een veilige omgang met wapens kunnen garanderen. Ik reken er verder op dat jagers, wanneer ze actief zijn in de buurt van bewoning, de geldende veiligheidsvoorschriften nog strikter dan anders het geval is, zullen toepassen.

Er wordt heel veel verwezen naar het buitenland. In heel wat van de ons omringende landen, zoals Nederland, maar ook in Wallonië en Frankrijk, geldt er een heel andere, veel ruimere regeling. Men kan daar nog veel meer over het jaar jagen. Daar stellen zich geen problemen. Bij ons is dat, in vergelijking met die landen, nog heel beperkt. Er wordt ook vaak naar wetenschappelijke studies uit die landen verwezen.

Mijnheer Demesmaeker, u verwijst naar soorten die het moeilijk hebben, als gevolg van predatie door de vos. U vraagt om een aanpassing van het Soortenbesluit in combinatie met de aanpassing van de jachtwetgeving. Momenteel is er geen directe aanleiding of vaststelling op basis waarvan we de vos als een bedreiging zouden beschouwen voor andere in het wild voorkomende fauna. Mijnheer Ceysens, hiermee geef ik eigenlijk ook een antwoord op uw vraag. Het klopt wel dat we momenteel begonnen zijn met een soort monitoring, een proefproject in een aantal gebieden om na te gaan wat de effecten zijn. Op de Linkerscheldeoever is men zo al met een project gestart. Op basis daarvan kunnen dan beslissingen worden genomen.

Mijnheer Demesmaeker, indien u daar nog andere zaken mee zou bedoelen, is mij dit niet duidelijk in uw vraagstelling. Ik hoor dan wel graag op welke wetenschappelijke studies u zich baseert om voor te stellen het Soortenbesluit aan te passen, aangezien u toch graag verwijst naar wetenschappelijke studies.

Er is geen specifieke evaluatie of evaluatieperiode gepland, maar uiteraard is het een permanente opdracht voor de overheid en het ANB om in het oog te houden of de wetgeving de doelstelling bereikt en of er eventueel voorstellen kunnen zijn tot aanpassing. Ik ben er zeker van dat dit vanuit deze commissie nauw in het oog zal worden gehouden.

Mijnheer Peeters, u vraagt of ik dit besluit wil intrekken. Het besluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ik zie dan ook geen redenen om dit besluit alsnog in te trekken. Ik weet ook niet of daar binnen de Vlaamse Regering een draagvlak voor zou zijn. Het besluit werd goedgekeurd en ligt nu voor advies voor bij de Raad van State. De definitieve beslissing zal nadien worden genomen.

Collega's, de nieuwe maatregel is niet bedoeld om de vossenpopulatie binnen Vlaanderen effectief te reguleren of om een aantal overpopulaties tegen te gaan. De bedoeling van de bijzondere bejaging is effectief om ervoor te zorgen dat schade voorkomen wordt. Dat is een heel belangrijke nuance, die ik hier wil meegeven en die af en toe helemaal anders wordt voorgesteld.

Collega's, jullie verwijzen naar het maatschappelijke debat dat op gang is gekomen door de beslissing die wij hebben genomen. Ik wil u graag wijzen op het feit dat er inderdaad heel wat reacties op gekomen zijn, maar dat het maatschappelijke debat absoluut niet één richting uitgaat. Er zijn evenveel reacties voor als tegen. Die aantallen zijn bijna in evenwicht. Er zijn zelfs iets meer reacties pro dan contra de genomen beslissing. Misschien klinken een aantal stemmen luider op bepaalde fora of sociale media, maar ik kan u verzekeren dat er bij de reacties die we ontvingen, absoluut geen overwicht is van een bepaalde emotionele reactie. Het is eerder een genuanceerd verhaal.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Minister, ik dank u voor uw antwoord en de toelichting. Dit debat heeft inderdaad zowel pro's als contra's losgeweekt. In het begin van mijn vraagstelling zei ik al dat het voor heel veel mensen een emotioneel dossier is. Wij vinden in de eerste plaats dat wetenschappelijke inzichten een belangrijke referentie moeten zijn en blijven.

U verwijst naar het INBO, dat stelt dat een combinatie van verschillende maatregelen op lokale schaal een tijdelijke en plaatselijke oplossing kunnen vormen. De vraag is of je de mensen die schade lijden, niet een beetje een rad voor de ogen draait als je stelt dat je met een plaatselijke en lokale oplossing hun problemen uit de wereld helpt. Ik vrees dat dat niet het geval is. Het blijft plaatselijk en tijdelijk. De enige manier om er zeker van te zijn dat je schade vermijdt, is door het nemen van preventieve maatregelen.

Ik heb zelf ook heel wat verschillende reacties ontvangen. U hebt de mensen ook per mail geantwoord. Daarin haalt u onder andere argumenten aan die u nu ook in uw antwoord naar voren hebt gebracht. U schrijft: "Zoals u merkt, is de Vlaamse Regering niet over één nacht ijs gegaan, maar hebben we ons grondig en uitvoering laten adviseren, ook wetenschappelijk. De principiële beslissing steunt op een breed maatschappelijk draagvlak en is daarom ook absoluut geen vrijgeleide voor de jagers." U bent inderdaad niet over één nacht ijs gegaan. Het heeft lang geduurd. Dat heeft natuurlijk ook een aantal oorzaken, bijvoorbeeld dat er zulke uiteenlopende meningen over bestaan. Dat is ook geen schande. We hebben inderdaad over een aantal zaken een andere mening.

Minister, ik wil u herinneren aan een uitspraak die u eerder in deze commissie deed om het parlement tot een overeenstemming te laten komen rond een oplossing voor de problemen die gerelateerd zijn aan de predatie door de vos. U vond blijkbaar dat het lang genoeg geduurd had en wou het over een andere boeg gooien. Nu komt u met een wijziging van het besluit, waardoor het parlement weinig of geen zeggenschap meer heeft. U zegt dat u zich hebt laten adviseren door het INBO. Dat is volgens mij vatbaar voor interpretatie. Ik blijf bij het standpunt dat u hiermee naar een lapmiddel gaat, een tijdelijke en plaatselijke oplossing. Daarmee zult u echter de druk van de publieke opinie niet wegnemen, omdat u het vermeende probleem, namelijk het feit dat mensen schade lijden door de terugkeer van de vos als toppredator in Vlaanderen, niet wegneemt.

Ik durf ook te betwijfelen dat u daar een groot draagvlak voor hebt. We hebben inderdaad allemaal mogen ervaren dat er een draagvlak is, maar dat is zowel voor als tegen. Die twee houden elkaar in evenwicht.

Minister, ik pleit sowieso voor een grondige en goede evaluatie van de maatregelen, net omdat er zo'n tegenstrijdige visies zijn. U hebt daar overigens niet echt op geantwoord. Die tegenstrijdige visies zullen volgens mij blijven. Die evaluatie kan eventueel het besluit bijsturen. Ik zou het betreuren indien deze piste niet in aanmerking wordt genomen. Ik betreur ook dat een open gesprek vooraf met het parlement over waar u met dit besluit naartoe wilde en hoe u dat wilde bereiken, nooit heeft plaatsgevonden. Ik blijf dat betreuren.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben het er echter niet mee eens. De toestand die nu gecreëerd wordt in Vlaanderen, is net zoals de huidige toestand in het buitenland: de vos wordt altijd en overal bejaagd. Ik zal u verklaren hoe ik tot dat besluit kom. Dat heeft bij mij niet veel te maken met een emotionele discussie, maar is gebaseerd op wat inzicht en feiten.

Men kan de vos bejagen vanaf 1 oktober tot 14 februari. De dag nadien, 15 februari, begint de periode van bijzondere bejaging. Die loopt tot 30 september. Op 1 oktober begint dan weer de gewone jacht. Tussendoor is er nog een derde manier mogelijk, namelijk de bestrijding.

Dan komt u in uw decreet af met volgende bepaling in artikel 14, ten derde: “(...) op en binnen een zone van maximaal 500 meter rond percelen waar schade kan worden aangericht.” Als je het zo bepaalt en zo letterlijk omschrijft – “kan worden aangericht” – dan is dat ook een synoniem voor overal. Kom nu niet af met emotiediscussies, het is gewoon letterlijk wat er staat. Het is op de kalender twaalf maanden en het is overal. Laat daar geen onduidelijkheid over bestaan.

U zegt dat u de Minaraad hebt gevolgd. U hebt de Minaraad niet gevolgd. U hebt nu geen omschrijving van schade. U hebt nu geen omschrijving van wat er preventief had moeten worden ondernomen. De Minaraad vraagt ook een inschatting te maken van de Vlaamse vossenpopulatie. Dat hebt u ook nog niet gedaan.

De studie van INBO is op 26 oktober hier niet voorgesteld, maar in de toelichting erover heeft men ook andere dingen gezegd. Heel belangrijk daarbij is dat de huidige wetgeving een antwoord biedt op de problematiek en de schade aangericht door vossen. ANB, in het bijzonder de veldwachters, en de bestrijding geven ons alle mogelijkheden om een antwoord te bieden op het probleem. INBO heeft ook gezegd dat de vos een territoriumdier is. INBO heeft ook gezegd dat de vos werkt met sociale regulering. INBO heeft ook gezegd dat de problematiek van grondbroeders kan worden opgelost met het Soortenbesluit. Dat heeft de Minaraad ook gezegd. Daar hebt u ook geen antwoord op gegeven.

Wat de problematiek van grondbroeders betreft, wordt er altijd verwezen naar het Zwin, waar de vos de vogels heeft opgegeten. Neen, in het Zwin is er een problematiek van verzanding en slib dat verdwijnt. Dat is de problematiek van de vogels daar. Kijk naar het Nederlandse waddeneiland Terschelling. Daar komt de vos niet voor. De weidevogels gaan er met rasse schreden op achteruit. Er broedt op heel Terschelling nog één wulp. Kijk op de website van De Boschplaat. U zult de inventarisaties zien: elk jaar opnieuw gaan de vogels en de grondbroeders achteruit, zonder de aanwezigheid van de vos.

Ik ga wel degelijk uit van enig wetenschappelijk inzicht. Ik ga wel degelijk uit van een vergelijking met binnen- en buitenland. Deze maatregel is overkill, totaal overbodig in Vlaanderen. Vandaar onze vraag om hem alsnog in te trekken.

Ik heb nog een bijkomende informatieve vraag. In het kader van de bijzondere bejaging wordt gezegd dat de kastval gesloten moet zijn, aan de bovenkant afgedekt met planken of platen. In het kader van de bestrijding wordt dat niet gezegd. Een open kastval met gaas of draad kan. Waarom dat verschil?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, aan de ene kant zijn er de rationele afwegingen en is er de wetenschappelijke discussie. U schermst met wetenschappelijke argumenten maar aan deze kant van de tafel wordt er ook geschermd met wetenschappelijke argumenten, ook van INBO, ook van ANB. Er is het feit dat de vos inderdaad een territoriumdier is en zodra die vos wordt afgeschoten, wordt die gewoon vervangen door een jonger dier. Dat zijn ook wetenschappelijke feiten.

Maar, minister, naast die wetenschappelijke argumentatie is er inderdaad het maatschappelijke en misschien zelfs het emotioneel geladen debat. Daar wil ik nog het

volgende over kwijt. Minister, ik ben niet alleen, maar mijn maag keert om van deze discussie. Waar gaat het over? U hebt het meermaals benadrukt: schade beperken. Schade beperken en overlast voorkomen. Er bestaat een eenvoudige maatregel. De heer Ceyssens zei daarnet dat hij even persoonlijk ging worden. Wel, ik zal ook even persoonlijk worden. Ik ben ook opgegroeid in een bosrijk gebied. Daar leefden toen ook vossen. Wat doe je dan met een kippenren? Je maakt een nachtslotsysteem, met een deurtje dat 's nachts automatisch dicht gaat. Wij hebben nooit meer een vos gezien die een van onze kippen had doodgebeten. Er bestaan dus maatregelen om die schade te voorkomen.

Maar naar welk middel grijpt u, minister, duidelijk ondersteund door een aantal parlementsleden? Het afknallen van de vos! Het vogelvrij verklaren van de vos! Dat is uw oplossing in deze discussie om de schade te voorkomen!

Minister, aangezien er een veel meer humane oplossing is die ik daarnet heb toegelicht, besluit ik daar één zaak uit. Minister, dit gaat helemaal niet over het beschermen van neerhofdieren, laat staan van een aantal bodembroeders. Dit gaat over het genot van het afschieten! Dit gaat over de trofee van de vossenstaart! Daar gaat dit over! Minister, ik vind het schandelijk dat u zich als milieuminister blijkbaar laat inschakelen en dat u de ruggengraat niet hebt om te weerstaan aan de jachtlobby!

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens: Ik dacht dat we tot op heden een rationele discussie aan het voeren waren, maar ik zie nu de emotionaliteit binnensluipen. Ik zal proberen rationeel te zijn.

Ik heb er inderdaad geen moeite mee, mijnheer Sanctorum, in tegenstelling tot andere collega-parlementsleden, om dingen die mijn minister mee heeft goedgekeurd, hier ook te verdedigen en hier niet een ander standpunt in te nemen. Uw pleidooi is eerder een totaal anti-jachtpleidooi. Dan zitten we in een veel breder pleidooi dan waar we vandaag in zitten.

Mijnheer Peeters, ik heb bijzonder veel respect voor de manier waarop u uw vragen onderbouwt. Maar als we spreken over gebieden waar geen grondbroeders aanwezig zijn, ondanks het feit dat er geen vossen aanwezig zijn, heb ik niet gezegd dat de vos de enige predator is van grondbroeders. Als we langs de andere kant alle randvoorwaarden proberen te installeren om die grondbroeders er wel te laten gedijen, dan moeten we die predatiedruk minstens durven te bekijken.

De heer Bart Martens: Iedereen haalt zowat zijn waarheid uit de hoorzittingen en de wetenschappelijke studies die zijn voorafgegaan aan deze discussie. Ik denk dat de heer Demesmaeker gelijk heeft en de heer Ceyssens deels ook, dat het bejagen van de vos inderdaad kan helpen, maar tijdelijk en plaatselijk. De vraag is: hoe tijdelijk en hoe plaatselijk? In welke mate geven we de mensen geen vals gevoel van veiligheid door nu de verruimde bejaging op de vos toe te laten?

De heer Demesmaeker heeft ook gelijk dat preventie de absolute prioriteit moet krijgen. Uiteraard zijn er mensen die niet altijd voor zonsondergang thuis zijn en die niet in de mogelijkheid verkeren om elke avond hun kippenhok dicht te doen, maar elke schade die op die manier zal ontstaan, laten bestrijden door de overheid, maakt dat je binnenkort ook de steenmarter moet gaan bejagen en nog heel wat andere predatoren die vandaag vaak in een zeer precaire situatie zitten. Is dat de weg die wij op willen? Is dat geen prijs die we moeten betalen voor het in stand houden van populaties van dieren die vroeger met uitsterven bedreigd waren en nu gelukkig aan het terugkomen zijn?

In Nederland en ook in andere landen heeft men inderdaad algemeen beslist om de bejagingsmogelijkheden te verruimen. In Nederland kan men inderdaad het jaar rond op de vos jagen en kan men dat zelfs bij nacht. Voor zover ik heb begrepen, is de schade die is veroorzaakt door de vos, er niet door afgenomen. Het is nuttig dat we deze maatregelen gaan evalueren. Ik wil er ook op aandringen – ik denk dat het INBO daar goed voor geplaatst is –

om die versoepelde maatregelen in het buitenland eens na te kijken op hun effectiviteit. Wat hebben die opgeleverd? Hebben die ervoor gezorgd dat er minder schade is? Voor zover ik ben geïnformeerd, is dat alleszins niet het geval.

Minister, wat de impact op de populatie van de grondbroeders betreft, zoals de grutto's, de kieviten en de kleine strandplevieren, heb ik ook begrip voor het feit dat we die populaties absoluut moeten beschermen. Als predatie daar een probleem is, dan moet daartegen worden opgetreden. Ik denk dat je dat moet doen in het kader van soortenbeschermingsplannen, waarin je alle positieve maatregelen neemt die die populaties in stand houden en bevorderen. Dat heeft te maken met tijdstippen dat er bemest en bemaaid kan worden en met het onderhoud en de aanleg van kleine landschapselementen. Er zijn sporadisch projecten in Vlaanderen die de grondbroeders stimuleren, maar er is geen sprake van doeltreffende soortenbeschermingsplannen daarvoor. Ondanks het feit dat onze natuurbehoudwetgeving dergelijke plannen wel degelijk in het vooruitzicht heeft gesteld, wachten we daar nog altijd op. Als u echt bekommerd bent om die grondbroeders, dan willen wij u vragen om heel snel naar de Vlaamse Regering te stappen. Wat dat betreft krijgt u onze volle steun, en ik denk die van alle coalitiepartners, om doortastende soortenbeschermingsplannen op tafel te leggen, die ook al die andere randvoorwaarden hard maken die noodzakelijk zijn om de populatie van de grondbroeders levensvatbaar te houden.

De heer Lode Ceyskens: Minister, uw repliek komt op het einde, zodat wij dan niet meer kunnen repliceren. Ik wil nog meegeven dat we moeten durven te erkennen dat er de laatste jaren al serieuze inspanningen zijn geleverd ten aanzien van kleine landschapselementen, en dat er beheersovereenkomsten voor weidevogels zijn gekomen. We moeten niet doen alsof we die zaken eerst moeten doen alvorens we over de vos gaan spreken. Er zijn al gemeenschappelijke inspanningen gebeurd. Vele actoren hebben daar een bijdrage aan geleverd. We moeten niet enkel over die zaken praten. Wat betreft predatie van de vos is dat niet iets heiligs waarover niet mag worden gesproken en waarbij we de andere richting uitkijken.

De heer Bart Martens: Mijnheer Ceyskens, ik wilde met mijn tussenkomst zeggen dat het omgekeerde ook waar is. We moeten niet alleen spreken over het beteugelen van de predatie als het ons te doen is om het in stand houden van de kwetsbare vogelsoorten. We moeten het dan ook durven te hebben over die andere maatregelen die noodzakelijk zijn en die in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen moeten worden vormgegeven, die we eigenlijk conform de Europese regelgeving al hadden moeten hebben voor onze Europees beschermde zones. We moeten het ook durven te hebben over de soortenbeschermingsplannen die veel verder kunnen gaan en die spijtig genoeg nog altijd op zich laten wachten. Ik wil het debat niet verenigen tot het bestrijden van predatie en de rest laten liggen. Het moet een en-verhaal zijn. Het tweede deel van het verhaal laat nog op zich wachten.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil nog een aantal zaken duidelijk stellen. Mijnheer Demesmaeker, ik ben blij dat u van inzicht veranderd bent. Oorspronkelijk zei u dat de vos vogelvrij was verklaard. Daarnet zei u dat de maatregel die ik heb genomen, maar zeer beperkt is en maar een heel tijdelijke ingreep is, die echter geen effect zal hebben. Ik merk een enorme evolutie in uw denken. Ik ben blij dat u met mij bevestigt dat dit een heel beperkte maatregel is en dat de vos absoluut niet vogelvrij verklaard is.

U zegt zelf dat ik u de kans heb gegeven om vanuit het parlement met een resolutie te komen. Dat klopt. Daarom heeft het heel lang geduurd. Maar tot op heden is er geen resolutie. We kunnen daar niet op blijven wachten. Er is in de commissie nog niet gestemd over een voorstel van resolutie met een ruime meerderheid. Ik denk dat we bijna een jaar hebben gewacht op de resolutie naar aanleiding van de hoorzittingen, maar we hebben er geen gezien. De Vlaamse Regering heeft dan toch een beslissing genomen en haar verantwoordelijkheid genomen.

Als u verwijst naar een maatschappelijk draagvlak waarover we spreken in reacties die we hebben gegeven, dan wijst dat op een unaniem advies van de Minaraad. Ik kan alleen maar vaststellen dat er een unaniem advies is. Iedereen is vertegenwoordigd in de Minaraad. We werken ook aan een definiëring van de schade, mijnheer Peeters. We werken dat absoluut uit. Ook in die bepaling leggen we de nadruk op preventieve maatregelen.

Daarom zullen we een boek voor good practices opmaken en een folder die heel duidelijk is voor de bevolking over hoe je preventief kunt zorgen dat pluimvee beschermd wordt. Het is een verhaal van een heel tijdelijke mogelijkheid tot bestrijding, van een mogelijkheid tot het definiëren van de schade, en van een heel duidelijke preventieve campagne voor de bevolking. We voeren dus uit wat de Minaraad unaniem heeft beslist. Dat wijst toch op een maatschappelijk draagvlak. Maar blijkbaar is dat voor sommigen niet zo, waarvan akte.

Mijnheer Peeters, u hebt nog een heel concrete vraag gesteld over de kastval. Het klopt dat we beslist hebben om het gebruik van de kastval te beperken en te zorgen dat bijvoorbeeld roofvogels niet worden aangetrokken door dat lokaas. We hebben beslist om een kastval te maken die dicht is, dan kunnen roofvogels niet worden aangetrokken. In de bestaande kastvallen werd daar niet in voorzien, maar inzichten veranderen. Het moet de bedoeling zijn om dit in de bestrijding aan te pakken.

Er waren een aantal verwijzingen naar het buitenland. Ik heb de studie van het INBO mee. Ik heb er letterlijk uit geciteerd, we volgen wat het INBO zegt. Er is ook verwezen naar het buitenland, naar de effecten daar. Ik raad iedereen aan om de studie nog een keer goed te lezen.

Mijnheer Martens, u probeert de discussie op de grondbroeders te richten. Ik heb in eerste instantie – het is trouwens een beslissing van de Vlaamse Regering – verwezen naar een aantal schadegevallen, vooral wat pluimvee betreft. De heer Ceyssens vroeg me hoe het zat met de grondbroeders en ik heb geantwoord dat we bezig waren met een soort telling om te bekijken wat de effecten zijn. Het is een pilotscreening of -monitoring, onder meer op de Linkerscheldeoever. Ik vind het absoluut niet terecht dat u zegt dat we de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) al lang hadden moeten hebben. Ik heb hier al gezegd dat men vanuit Europa speciaal naar onze aanpak komt kijken omdat men het een goede aanpak vindt dat we van bij het begin alle actoren samen zetten, van onderuit te beginnen, om zo tot een goed gedragen voorstel te komen. Men is komen kijken naar hoe we het hier doen en men heeft ons gefeliciteerd met de aanpak van het INBO. Wij financieren ook mensen die voor al die maatschappelijke doelgroepen het IHD-proces mee kunnen ondersteunen. We financieren hen vanuit de overheid. Hier zeggen dat er geen werk wordt gemaakt van de IHD, vind ik bijzonder erg en absoluut niet terecht. Het is ook zo dat er in de Vlaamse Regering al een belangrijk pak van de eerste IHD's is goedgekeurd. De rest komt eraan.

Ook aan het Soortenbeschermingsbesluit wordt gewerkt. Het zal binnenkort klaar zijn.

Ik wil nog een laatste element meegeven. Een aantal onder u proberen het serene debat dat we hier gevoerd hebben, op de ene of de andere manier emotioneel te overvleugelen. Ze hebben er blijkbaar plezier in om het te hebben over 'afknallen'. Ik vind dat dit absoluut niet ter zake doet, dat het totaal misplaatste reacties zijn – ik laat ze voor uw rekening, mijnheer Sanctorum. Tot nu hebben we er in het parlement op een serene en goede manier over kunnen discussiëren. Het is de manier waarop we dit moeten aanpakken.

Het spreekt voor zich, mijnheer Demesmaeker, dat als we over een aantal jaar zouden zien dat het een goede maatregel is of niet, we bereid zijn om een evaluatie te doen. Ik zie niet in waarom we dat niet zouden doen, maar ik wil er geen exacte timing op plakken, want dan krijg ik over een paar maanden weer de vraag wat de effecten zijn van de maatregel die ik genomen heb.

Ik wil er ook op wijzen dat we heel expliciet hebben bepaald dat er niet mag worden gejaagd in de buurt van vossenburchten waar jongen zitten. We willen echt voorkomen dat daar wordt

gejaagd. In het buitenland is dat wel toegelaten. Wij hebben alles heel gematigd gedaan en heel beperkt om te voorkomen dat de vos vogelvrij zou worden verklaard. Het is dus een heel beperkte uitbreiding van de mogelijkheid tot bejaging van de vos, gebaseerd op het advies van de Minaraad en op een studie van het INBO.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Minister, het is niet zo dat ik nu van mening ben veranderd. De maatregel leidt ertoe dat er tijdelijk en plaatselijk misschien effect kan optreden. Er zal tijdelijk en plaatselijk massaal gejaagd worden. De vraag is alleen of dit een oplossing is voor het beheersen van de schade. Ik denk dat u zich een beetje vergist, dat u niets anders doet dan de mensen de illusie geven dat hun kippen en ganzen veilig zullen zijn. Dat zal niet het geval zijn; ik herhaal nogmaals dat ze alleen veilig zullen zijn wanneer men aan preventie doet.

Ik loop ondertussen ook al meer dan een halve eeuw op deze aardbol rond. Ik woonde ook op het platteland en we hielden kippen. Ik heb altijd geleerd, van kindsbeen af, dat 's avonds de kippen binnen moeten, punt aan de lijn. Het ging trouwens niet alleen om de vos, die er toen nog was, er zijn ook andere predatoren die rondlopen. Het was een van mijn taken als jonge knaap om de kippen en ganzen binnen te zetten. Dat is de enige manier om de mensen het gevoel van veiligheid te geven.

Ik hoor dat u een preventiecampagne zult starten. Dat hadden we natuurlijk eerst kunnen doen. We hadden dat eerst kunnen doen, dan evalueren en dan zien waar we naartoe moesten gaan in plaats van omgekeerd. Lokaal hebben we heel sterk ingezet op preventie. We hebben mensen informatie gegeven, zelfs in een demotuin, over hoe ze op een eenvoudige manier hun kippenren kunnen beschermen. Natuurlijk doorkruist deze maatregel onze inspanningen nu een beetje. U gaat de mensen nu zeggen dat ze dit minder of niet moeten doen, omdat de vos lokaal en tijdelijk intensief zal worden bejaagd zodat ze van hun probleem verlost zijn. Daar draait het natuurlijk om: het beheersen of vermijden van schade. De vos wordt nu een beetje beschouwd als ongedierte dat moet worden bestreden omdat het schade toebrengt, omdat het kippen en ganzen steelt en doodt. Biodiversiteit is natuurlijk wel wat anders dan al die vieze beesten bij elkaar. De vos is in mijn ogen geen ongedierte: het is een predator die zijn plaats heeft en die aan sociale regulatie doet. We zouden heel blij moeten zijn dat de vos terug is in Vlaanderen.

Ik ben benieuwd naar wat ANB over de schade te zeggen heeft. Ik heb vandaag van u gehoord dat ANB dat begrip nader zal verduidelijken tegen dat de definitieve beslissing zal worden genomen. Ik ben benieuwd hoe ANB dit ziet. Het is trouwens zo dat men de melding moet doen bij ANB, waarna een beslissing wordt genomen. Is het vergezocht wanneer ik zeg dat dit wel eens voor problemen in de praktijk zou kunnen zorgen, dat ANB zal worden bestookt met vragen? Het kan heel simpel: via een e-mail. Niets is simpeler dan een e-mail. Zwijgen is toestemmen, na amper 24 uur heeft men dus de toelating om meteen te beginnen jagen. Ik blijf dit een bedenkelijke manier van werken vinden. Ik hoop dat we naar een grondige evaluatie hiervan gaan. Goed bestuur betekent durven evalueren. We zullen dit van nabij blijven opvolgen.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, ik betreur dat u de bestaande mogelijkheden niet meer hebt benut. Er was een waaier aan mogelijkheden om dit probleem voor een stuk op te lossen.

Ik zou graag ingaan op de grondbroeders, maar dat zou tot een heel ander debat leiden. Een ding is zeker: als u wat wetenschappelijk werk raadpleegt, zult u vlug doorhebben dat het niet de vos is die de grondbroeders schade toebrengt. Als de populatie grondbroeders groot en sterk genoeg is, dan kan het geen kwaad dat er af en toe een kievit verdwijnt. Er zijn andere factoren die aan de grondslag liggen. Als we de mening toegedaan zijn dat we aan ecologisch herstel doen via de geweerloop, dan zijn we totaal fout bezig. Ecologisch herstel gebeurt door

een evenwicht dat er in de natuur is en dat op zichzelf functioneert. We moeten in dat systeem beter niet al te veel ingrijpen.

Minister, heb ik u goed begrepen dat de kastvaltekst nog wordt aangepast wat de bestrijding betreft? U knikt.

Voorzitter, ik kondig een motie aan.

De heer Pieter Huybrechts: Voorzitter, collega Sintobin kon hier niet aanwezig zijn om ons standpunt te vertolken omdat hij vastzit in een commissie, maar wij willen ook een met redenen omklede motie aankondigen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Peeters en door de heer Huybrechts werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de bescherming van de ecologisch waardevolle historische permanente poldergraslanden in Vlaanderen - 783 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, minister, collega's, deze problematiek is natuurlijk niet nieuw. De bescherming van onze kustpolders en waardevolle historische graslanden heeft hier de afgelopen jaren al heel wat aandacht gekregen in het parlement. Er werden al diverse vragen om uitleg over gesteld.

Niet onbelangrijk is dat diverse instanties en onderzoeken erop wijzen dat er de afgelopen jaren al ruim 3000 hectare grasland uit de polders is verdwenen. Ik hoef natuurlijk niet de hele geschiedenis te schetsen, de problematiek is al diverse malen aan bod gekomen. Het is belangrijk om te vermelden dat het besluit dat de Vlaamse Regering heeft genomen in maart 2009, een heel belangrijke stap was die inhield dat binnen het jaar, dus tegen maart 2010, er een concreet voorstel moest worden neergelegd door de minister van Leefmilieu inzake de opmaak van een beschermingsplan. U hebt dat later weerlegd en u zei dat de datum eigenlijk oktober 2010 was. Ook in het Vlaams regeerakkoord werd dit expliciet opgenomen.

Ik heb al gezegd dat hierover meerdere vragen werden gesteld, onder meer door mezelf in maart 2010. Ook de heer Crombez heeft hier diverse keren een vraag over gesteld: in oktober 2010 en maart 2011. Ook andere collega's, onder wie de heren Peeters en Vandaele, stelden hierover vragen. In mei 2011 kwam de problematiek opnieuw aan bod in deze commissie. Het laatste initiatief hierover was de actuele vraag van de heer Vandaele in een plenaire vergadering van oktober 2011. Op dat moment engageerde u zich ertoe, minister, om tegen het einde van 2011 met die lijst – waarover u al diverse malen had gezegd dat ze bijna klaar was – naar buiten te komen.

Er was toen bij de milieubeweging en bij de diverse natuurverenigingen weinig begrip voor het voortdurende uitstel. Ondertussen zijn we weer bijna vier maanden verder, en bijna drie jaar na het oorspronkelijke besluit van de Vlaamse Regering is de lijst nog steeds niet op de agenda van de Vlaamse Regering geplaatst. Ik hoef niet te vertellen dat de kwestie urgent is: dagelijks blijven graslanden scheuren.

De natuurverenigingen trekken nogmaals aan de alarmbel, want ze hebben vernomen dat er een voorstel van lijst zou circuleren waarin amper 1000 hectare wordt behouden, terwijl het

initieel de bedoeling was om tot 6000 hectare te komen. Er is heel wat verontwaardiging en commotie ontstaan. De lijst kan immers zo worden geïnterpreteerd dat enkel graslanden worden aangeduid die gelegen zijn binnen de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en binnen de natuurgebieden op de bestemmingsplannen. Het zijn met andere woorden graslanden die feitelijk al bescherming genoten.

Minister, ik heb een aantal heel concrete vragen. Klopt het dat er inmiddels een lijst werd opgemaakt van te beschermen waardevolle historische permanente poldergraslanden? Klopt het dat daarin amper 1000 hectare wordt behouden? Wat is hiervoor de reden? Wat is de ultieme timing om het beschermingsplan op de agenda van de Vlaamse Regering te brengen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, mevrouw Hostekint heeft een mooi overzicht gegeven van het aantal vragen hier en ook van een aantal cijfers. Dit onderwerp is inderdaad al herhaaldelijk aan bod gekomen in de commissie en ook in de plenaire vergadering. De politieke engagementen werden al genomen door de vorige regering.

Minister, het duurt te lang. Eigenlijk komt u uw beloftes niet na. In een recente plenaire vergadering van oktober 2011 hebt u inderdaad nog gezegd dat u tegen het einde van 2011 met een lijst zou komen. Wij wachten nog altijd op die lijst. Misschien is ‘wachten’ het verkeerde woord.

In de wandelgangen vernemen we dat het in uw voorstel om amper 1000 hectare zou gaan. Dat is niet ernstig. Dit dossier ligt me na aan het hart. Ik word er op het terrein ook mee geconfronteerd. Het gaat bij die historisch permanente graslanden niet alleen om de natste of de supernatte terreinen die toch niet relevant zijn voor de landbouw, het gaat om een veel breder dossier zoals het ook door het INBO in uitvoerige en lijvige rapporten is geschetst.

Minister, we hebben het gevoel dat er tijdens deze legislatuur nog maar bitter weinig – en dan druk ik me nog positief uit – is binnengehaald wat natuur betreft. We kennen het heikele dossier van het bosareaal dat toch maar traag groeit, en het dossier van het verwerven of in beheer nemen van natuurgebied dat ook te traag gaat. We hebben daarnet nog het voorbeeld gehoord van de soortenbeschermingsplannen die ook niet echt vooruitgaan. Vandaag liggen de poldergraslanden op tafel die onbeschermd blijven. We kunnen dat lijstje nog wat langer maken. Er wordt heel weinig gerealiseerd op het vlak van natuur. We hebben het gevoel, minister, dat uw beleid op dat gebied wordt aangestuurd, niet door het wetenschappelijk onderzoek zoals dat van INBO maar door bepaalde belangengroepen, altijd dezelfde trouwens. Dat gevoel hadden we ook in het dossier van de vos.

Het zijn altijd dezelfde groepen die het beleid aansturen en die geen rekening houden met de bredere context en met het algemeen belang zoals ook het toeristisch en maatschappelijk belang van dat dossier.

Ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Hostekint. Ook ik ben nieuwsgierig naar die lijst en naar de status daarvan. Wat staat er precies in die lijst? Gaat het om een lijstje zoals we hoorden in de wandelgangen of zit er meer vlees aan?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Er zijn al meerdere debatten geweest over dit dossier. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat de meerderheidspartijen elkaar bestoken met beschuldigingen hoewel zij de sleutel voor een oplossing in handen hebben.

De poldergraslanden zijn al aangeduid als ankerplaatsen en moeten nu nog worden omgevormd tot een erfgoedlandschap. Dat zijn volgens mij sleutels die in handen liggen van de ministers Muyters en Bourgeois. Ik vind het vreemd dat de meerderheidspartijen in dit dossier de zwartepiet naar elkaar toeschuiven. Ik ben dan ook benieuwd naar het antwoord van de minister en naar de reactie van de heer Vandaele. Het is vreemd wat hier gebeurt.

Voorzitter, u hebt daarnet gezegd dat wie wenst dat bepaalde hangende voorstellen van resolutie snel worden behandeld, een seintje moet geven. Er is een voorstel van resolutie hangende over deze problematiek. Ik zou willen vragen dit snel op de agenda te plaatsen zodat daarover duidelijkheid kan worden gecreëerd.

De voorzitter: We hadden dat voorstel van resolutie misschien beter met deze vraag geagendeerd. We zijn echter nog niet aan het einde van dit verhaal. Wanneer dit punt een volgende keer op de agenda komt, zullen we het voorstel van resolutie mee agenderen.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Ik sluit me aan bij deze vraag, in de geest van de vorige sprekers zoals mevrouw Hostekint en de heer Vandaele. In het najaar van 2011 was dit dossier hier ook aan de orde. Toen is er gezegd dat er tegen het einde van het jaar licht aan het eind van de tunnel zou zijn. Verder werd gezegd dat we dan ook zouden kunnen beschikken over de biologische waarderingskaart. Intussen hebben we die. Die kaart is verschenen in december. Ik zou het betreuren indien de afbakening van de kustpolders beperkt bleef tot wat op de biologische waarderingskaart is afgebakend.

Dat zou een enge interpretatie zijn. Daar gaat het over slecht 650 hectare, over Natura 2000-gebieden, over de biologisch zeer waardevolle kustpolders die nu al zijn beschermd door het Natuurdecreet en door Europa. Ik hoop dat de bescherming die u nu voor ogen houdt, meer is dan het absolute minimum minimorum dat wordt voorgesteld in de biologische waarderingskaart. Ik wacht met angst af wat u dadelijk zult antwoorden, minister.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, u zegt dat we wellicht nog niet aan het einde van dit verhaal zitten. Ik hoop dat ik daar niet uit moet afleiden dat u voorstander bent van het lange procedé.

Als ik de vraag bekijk, dan stel ik vast dat hier wordt gediscussieerd over hectares. Ik heb het onaangename gevoel dat het niet meer gaat over de bescherming van ecologisch waardevolle historische graslanden maar over het aantal hectares. Het is dus een hectareclaim. Minister, zijn er ooit uitspraken gedaan over het aantal hectares dat gehaald moet worden?

Kunt u verder zeggen waar of door wie die lijst is opgemaakt? Waar zitten de knelpunten?

Deze vraag gaat over de bescherming van de ecologisch waardevolle historische graslanden. Is er duidelijkheid over de definitie daarvan? Er zijn permanente graslanden en andere waardevolle biologische waarderingskaarten. De discussie gaat echter over de ecologisch waardevolle historische graslanden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Hostekint, de op te maken lijst kan zich niet beperken tot enkel die graslanden die gelegen zijn binnen de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en binnen de natuurgebieden op de bestemmingsplannen.

Vandaag zijn al tal van historisch permanente graslanden beschermd, hetzij door een verbod op wijziging, met name 3810 hectare in het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex en 240 hectare in het Vogelrichtlijngebied Het Zwin, hetzij door een vergunningsplicht voor wijziging, met name 2800 hectare in het Vogelrichtlijngebied De IJervallei. Er wordt buiten deze Vogelrichtlijngebieden 800 hectare beschermd wegens hun ligging in groene bestemmingen of in een geklasseerd landschap. Ofwel is er een verbod, ofwel is er een vergunning. Dat betekent dat momenteel al 7650 hectare historisch permanente graslanden expliciet beschermd worden.

Het klopt dat er nog werd gewacht op bijkomende informatie. We hebben de biologische waarderingskaart in december ontvangen. We hebben daar een interkabinettenwerkgroep

over bijeengeroepen. Daar is afgesproken met alle partijen in de regering dat er op 17 februari naar de regering zou worden gegaan met een voorstel. U bent van die timing op de hoogte.

Het ontwerpbesluit beoogt bescherming te bieden aan bijzonder waardevolle historische permanente graslanden die buiten de richtlijngebieden gelegen zijn in al of niet landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Het gaat om een zeer expliciete categorie naast de 7650 hectare die nu al beschermd zijn.

Het bijzonder waardevol karakter situeert zich op avifaunistisch vlak – op vogels betrekking hebbend – of floristisch vlak en is in belangrijke mate gekoppeld aan de vochttoestand van de bodem. Wij baseren ons op studies om die lijst op te maken. Er is een studie van het INBO bekend waarin verschillende categorieën zijn aangeduid en waar met verschillende vorken kan worden beslist wat al dan niet bijzonder waardevol is.

Het ontwerpbesluit zal op 17 februari worden geagendeerd op de ministerraad. Dan zal worden beslist wat bijzonder waardevol is.

Mevrouw Rombouts, het klopt dat er nooit afspraken zijn gemaakt over het aantal hectares. Er bestond wel een afspraak over de bijzonder waardevolle historisch permanente graslanden. Er is nooit gesproken over hectares. Wij proberen ons op een objectieve manier en zonder een emotioneel debat te baseren op de studies die we hebben, om tot een goede lijst te komen. Doen uitschijnen alsof er vandaag dingen gebeuren die niet meer hersteld kunnen worden, klopt absoluut niet. Ik herhaal nogmaals dat er vandaag 7650 hectare historische permanente graslanden worden beschermd. Op basis van de objectieve gegevens waarover we beschikken, moeten we proberen een goede lijst samen te stellen die door iedereen kan worden gedragen. Daar werken we momenteel aan binnen de meerderheid. Mevrouw Hostekint, mijnheer Vandaele, u beiden partijen zijn daar ten volle bij betrokken en kunnen meewerken aan de snelle goedkeuring van die lijst.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Het is niet zo dat ik heb gezegd dat de lijst moet bestaan uit die gebieden die nu al zijn beschermd. Een aantal collega's zeggen dat er een opbod bezig is over het aantal hectares. Dat is helemaal niet de bedoeling. Wanneer het echter gaat over wat het INBO zegt, met name dat er meer dan 6000 hectare zou moeten worden beschermd en er maar 1000 hectare zou overblijven, dan is dat heel pover. U hebt de datum van 17 februari vooropgesteld. Het is goed dat dan eindelijk die lijst kan worden vastgesteld.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Mevrouw De Vroe, u hebt het over de ankerplaatsen. U wijst in de richting van de ministers Muyters en Bourgeois. U dwaalt uiteraard. Ankerplaatsen hebben te maken met erfgoed en hebben eigenlijk maar zijdelings iets met dit dossier te maken. Het knelpunt hier is in de eerste plaats het agrarisch gebied met landschappelijke waarde waar inderdaad ook bepaald is dat er een vergunning nodig is in de landbouwstreek en in de polders op voorwaarde dat ze zijn aangewezen door de minister. En het is precies die aanwijzing waarop we wachten.

Als ik het goed heb, dan moeten we volgens de Europese instandhoudingsdoelstellingen in de oostkustpolder 8000 hectare halen. Minister, wij halen die niet. U zegt wel dat we al zover zijn, maar ik denk niet dat we die halen, zelfs met een maximale bescherming van de graslanden, zoals die nu op tafel ligt.

Mevrouw Rombouts, u zegt dat er nooit is gesproken over hectares. Het zou gaan om een hectarefetisjisme. U zegt dat we moeten bekijken wat ecologisch waardevol is enzovoort. Dit is een ontwijken van de discussie. Ik heb de indruk dat de discussie af en toe wat heen en weer wordt geschoven. We zijn vertrokken van de biologische waarderingskaarten. De grote ellende was echter dat die niet meer actueel waren en dat ze zeker 10 procent afweken van de

werkelijke situatie. Ze moesten dan ook opnieuw worden gemaakt. We weten echter dat dat onmogelijk is en dat het een werk van zeer lange adem is.

Dan is men plots gestopt met die biologische waarderingskaarten. Nu is er ineens sprake van drainageklassen. Goed, we willen die termen wel veranderen en onze geesten mee in die richting buigen. Dan moeten we tellen hoeveel hectaren er zijn met een bepaalde drainageklasse, zoals a, b, c, d, e, f, g, h, g of i. Zo komen we toch weer uit bij hectaren. Of u dat nu wilt of niet, collega, er hangen steeds hectaren vast aan de labels die we in deze discussie gebruiken.

Wat mij betreft, is het heel eenvoudig. Dit engagement is heel oud. Het gaat terug op het decreet van 1997, dacht ik. We zijn nu 2012. We moeten eindelijk tot een behoorlijke oplossing kunnen komen die komaf maakt met dit dossier.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister, ik dank u hartelijk voor uw antwoord. Er wordt dus wel degelijk discussie gevoerd over de kern van de zaak, namelijk wat bijzonder waardevolle historisch permanente graslanden zijn. Op basis daarvan kunnen we correct afbakenen.

Dat het resultaat een aantal hectaren zullen zijn, is evident. Ik stel toch liefst de discussie voorop waarover het effectief moet gaan. Het lijkt me een omgekeerde discussie te stellen dat de invulling er niet toe doet en dat het niet uitmaakt of de biologische waarderingskaarten correct zijn of we andere parameters gebruiken, zolang we maar een bepaald aantal hectaren halen.

Ik ben alleszins blij dat de Vlaamse Regering over de kern van de zaak discussieert.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: In afwachting van de nieuwe biologische waarderingskaart heeft dit dossier uitstel gekregen. Gebaseerd op de instrumenten die we hebben – de nieuwe biologische waarderingskaart is er daar één van – moeten we ons niet verliezen in discussies over het geslacht der engelen.

Als u wilt weten wat bijzonder waardevolle historisch permanente graslanden zijn, kunt u de biologische waarderingskaarten raadplegen. Daar staat heel wat informatie op, in de Vlaamse context, maar ook over de Europese categorisering. U moet niet doen alsof we voor de vierde of vijfde keer begrippen moeten uitvinden voor bestaande kaders. Als we steeds nieuwe begrippen en wetgeving uitvinden, kunnen we wel bezig blijven. Zo verzieken we de boel en stellen we de zaken uit. We hebben alle elementen in ons bezit om hierover te beslissen. Na alle voorbereidingen die we hebben getroffen, ben ik benieuwd wat er op 1 februari aan de regering zal worden voorgelegd. Ik hoop dat dat toch wel iets meer is dan een discussie over termen, waar enkel een strategie achter schuilgaat en die geen meerwaarde oplevert voor het terrein. Dat is mijn vrees in dit dossier.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: We hebben allemaal dezelfde goede bedoelingen, namelijk het behoud van die poldergraslanden.

Mijnheer Vandaele, zowel vanuit Natuur als vanuit Erfgoed willen we dat die poldergraslanden worden beschermd. Volgens de informatie waarover ik beschik, zijn die landschappen aangeduid in de aanduidingsdossiers en kunnen die dus perfect worden opgenomen als erfgoedlandschap en op die manier worden beschermd. Collega's, minister, ik stel voor dat we het voorstel van resolutie dat we hebben ingediend, goed doornemen en dat we de discussie voortzetten bij de behandeling van het voorstel van resolutie.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil een aantal zaken rechtzetten.

Mijnheer Vandaele, het gaat terug op een beslissing van 2009 en niet van 1997, zoals u zegt. Toen, op het einde van de vorige legislatuur, is er uitdrukkelijk afgesproken dat we de bijzonder waardevolle historisch permanente graslanden zouden afbakenen. We proberen daar nu inderdaad een definitie over vast te leggen. Mijnheer Peeters, we hebben die term niet zelf uitgevonden, maar die staat in een beslissing die werd genomen in 2009. Het komt er nu inderdaad op aan uit te zoeken waarover het gaat en op welke manier we dat op een objectieve, goed onderbouwde manier kunnen vastleggen.

Mijnheer Vandaele, u leidt daaruit af dat er niets gebeurt op het vlak van natuurbeleid. Ik neem daar akte van. U kunt daar zelf natuurlijk ook heel veel toe bijdragen. In deze legislatuur is overigens al heel veel gebeurd. Zo is de hoeveelheid bos uitgebreid op basis van de laatste Boswijzer en hebben we geld kunnen vrijmaken voor het Boscompensatiefonds. Verder werden een aantal belangrijke IHD's goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ik vind dat u hier toch wel heel kort door de bocht gaat door te zeggen dat er deze legislatuur niets gebeurd is op het vlak van natuurbeleid. Als dat het standpunt is van uw partij, neem ik daar akte van en zullen wij daar een aantal conclusies uit trekken.

Mevrouw Hostekint, mijnheer Vandaele, u kunt met een constructieve geest meewerken. Op 17 februari gaan we, zoals afgesproken in de meerderheid, met akkoord van alle partijen, met een voorstel naar de Vlaamse Regering. Op basis daarvan kunnen we dan hopelijk tot een beslissing komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het aanzien van het netwerk van containerparken in Vlaanderen als volwaardig alternatief inzamelsysteem voor kleine elektrische en elektronische apparaten - 909 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Op 19 januari jongstleden werd in het Europees Parlement gestemd over de nieuwe richtlijn voor het inzamelen van klein elektrisch en elektronisch afval.

Het voorstel verplicht handelszaken met een verkoopsoppervlakte groter dan 400 vierkante meter tot de ongelimiteerde terugname van klein elektronisch afval. Als er echter een alternatief systeem bestaat, kunnen handelszaken hier volgens Europa van worden vrijgesteld.

Minister, vorig jaar hebt u in antwoord op een vraag van mevrouw Van den Eynde gezegd dat het Europees Parlement de inzameling van zeer kleine afgedankte elektrische en elektronische apparatuur wil stimuleren en verbeteren en dat hiervoor het één-voor-nul-principe bespreekbaar moet zijn.

Ik sta volledig achter het standpunt dat het belangrijk is dat die kleine apparaten worden ingezameld en niet terechtkomen in het leefmilieu.

Maar, minister, vindt u dat het stockeren van klein elektrisch en elektronisch afval de taak is van handelszaken?

Hebt u reeds initiatieven genomen om het dichte Vlaamse netwerk aan containerparken als een alternatief inzamelsysteem te zien waardoor handelszaken kunnen worden vrijgesteld van de verplichte terugname van klein elektrisch en elektronisch afval?

De heer Bart Martens: Mijnheer Huybrechts, je kunt die handelszaken natuurlijk ook vergoeden. De afvalbeheersorganisatie, Recupel, voorziet in een vergoeding voor lokale besturen voor de kosten die ze maken voor de inzameling van die apparaten in hun

containerpark. Ik heb begrepen dat Recupel op een berg geld zit van de verwijderingsbijdrage die geïnd wordt. Uit de evaluatie van verleden maand van de verschillende milieubeleidsovereenkomsten rond de aanvaardingsplicht bleek dat wat zij innen via de verwijderingsbijdrage momenteel meer is dan wat ze aan kosten betalen voor de inzameling en verwerking van die elektronische en elektrische apparaten.

Het containerpark moet hoe dan ook openstaan voor die apparaten. De mensen die daar toekomen met afgedankte apparaten mogen niet naar huis worden gestuurd. Misschien kan daarnaast ook een vergoedingssysteem worden opgestart voor kleine elektrozaakjes die dergelijke apparaten ook via een één-voor-nul-principe ontvangen, ook als er geen nieuw product tegenover staat dat kan worden verkocht.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Huybrechts, er is inderdaad een nieuwe Europese richtlijn, die ook al hangende was tijdens ons Europees voorzitterschap, voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten.

Die nieuwe richtlijn bevat inderdaad de verplichting voor handelszaken met een verkoopsoppervlakte van groter dan 400 vierkante meter om zonder aankoop van een nieuw apparaat klein elektronisch afval terug te nemen.

Ook uit de inzamelresultaten van Recupel blijkt dat de inzameling van zogenaamd ‘klein elektro’ heel laag is. Recupel laat daarom op dit ogenblik een studie uitvoeren om tot betere inzamelresultaten te komen voor dit klein elektrisch en elektronisch afval.

Het inzamelen van afvalstoffen is uiteraard – daar hebt u een punt – geen prioritaire taak voor handelszaken. De distributiesector kan echter wel een rol spelen in het maximaliseren van de inzameling van die apparaten. Bij de implementatie van de nieuwe richtlijn in de Vlaamse wetgeving zal de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) een oplossing uitwerken in overleg met de distributiesector en met Recupel.

Wij verwachten die studie. Op basis daarvan zullen we bekijken hoe we dat kunnen aanpakken. Een van de mogelijke pistes, mijnheer Martens, is wat u hebt aangegeven.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik blijf bij het principe dat elektrozaakjes geen afvalsorteercentra moeten worden. Wat de heer Martens heeft voorgesteld, namelijk dat men die elektrozaakjes op een of andere manier vergoedt, zou een dankbaar uitgangspunt kunnen zijn. Het mag echter geen verplichting zijn. We zullen ons eerder moeten toespitsen op de containerparken, eventueel aangevuld met grote inzamelbakken, waar veel consumenten samenkomen.

Het alternatief van het op vrijwillige basis te doen, eventueel mits een vergoeding, moet worden onderzocht.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het Milieuhandhavingsrapport 2010 - 1000 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, recent publiceerde het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie zijn jaarlijkse Milieuhandhavingsrapport. Het document geeft onder meer een aantal cijfers van 2010 weer. Die cijfers laten ons toe ons een beeld te vormen van de hinderlijke inrichtingen in Vlaanderen en van de activiteiten van de Milieu-inspectie in het

kader van haar toezichtsoverdrachten. Op die manier kan dus nagegaan worden in welke mate het milieu-inspectieplan 2010 ook effectief uitvoering kreeg.

Uit de cijfers kan ik onder meer afleiden dat er in 2010 1933 klachten binnenliepen bij de Milieu-inspectie. Dat maakt dat het aantal klachten, dat – met uitzondering van 2005 – sinds 2003 elk jaar sterk afnam, opnieuw een opwaartse trend kent. In vergelijking met vorig jaar steeg ook het aandeel klachten gerelateerd aan de klasse 1-inrichtingen.

Als we nader inzoomen op het milieucompartiment waarop de klachten betrekking hebben, zien we dat geurhinder nog steeds het grootste pijnpunt blijft. 44 procent van de klachten wordt ingediend naar aanleiding van die vorm van hinder. Geluid komt op de tweede plaats met net geen 18 procent.

Opvallend is dat de aantallen in absolute cijfers voor elk milieucompartiment dalen of constant blijven ten opzichte van de cijfers van 2009, met uitzondering van de klachten van geurhinder, die significant toenamen. Het feit dat geurhinder de koppositie bekleedt inzake overlast, vertaalt zich klaarblijkelijk ook in de besteding van budgetten naar handhavingsonderzoeken door de Milieu-inspectie. Zo werd in 2010 ruim 265.000 euro uitgetrokken voor de uitvoering van geuronderzoek. Het jaar daarvoor bedroeg dat budget 155.000 euro.

In navolging van ingediende klachten start de Milieu-inspectie in bepaalde gevallen verder onderzoek. In 2010 werden zo 2580 inspectiebezoeken afgelegd ten opzichte van 2826 tijdens het jaar voordien. Die daling kan deels verklaard worden door het kleiner aantal betrokken bedrijven bij de klachten, namelijk 759 in 2010 ten opzichte van 870 in 2009, waardoor de controlefrequentie voor hen wellicht constant bleef.

Minister, naar aanleiding van de publicatie van het Milieuhandhavingsrapport 2010 had ik een aantal vragen voor u.

Beduidend meer klachten werden ingediend met betrekking tot geurhinder. Andere types van klachten kenden een dergelijke toename niet. Hoe verklaart u dit verschil? Is de stijging van het aantal klachten gerelateerd aan de overlast van enkele inrichtingen of is de trend in heel Vlaanderen merkbaar? Hebt u misschien al zicht op de cijfers, misschien indicatief, voor het jaar 2011?

Uit de cijfers kunnen we afleiden dat het aandeel reactieve controles ten opzichte van het totaal, met inbegrip van routine-, reactief en opvolgingsonderzoek, in 2010 procentueel op eenzelfde niveau blijft als in 2009. Absoluut komt dit overeen met een daling van 246 controles. Als we de niet-reactieve controles in ogenschouw nemen, moeten we vaststellen dat deze ten opzichte van 2009 afnemen met 717. Hoe verklaart u de daling in het aantal routineonderzoeken? Mag ik hieruit besluiten dat de Milieu-inspectie er niet in slaagt om haar doelstelling te realiseren om een meer proactieve aanpak in plaats van een reactieve te hanteren?

In welke mate zal het volgende milieu-inspectieplan rekening houden met de gegevens en conclusies uit het milieuhandhavingsrapport dat we nu kennen?

De cijfers voor 2010 tonen aan dat een efficiënt geurbeleid wenselijk is. U kondigt in uw laatste beleidsbrief aan dat het beleid hieromtrent in 2012 verder zal worden uitgetekend. Graag had ik van u vernomen wat de stand van zaken hieromtrent is en welke stappen nog moeten worden gezet en op welke termijn.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, samen met u stel ik vast dat er inderdaad een stijging is van het aantal geurklachten. De trend is opnieuw waar te nemen in 2011. Op een totaal van 2301 ontvangen klachten in 2011 hadden 1250 klachten betrekking op geurhinder. De cijfers van 2011 zijn nog voorlopig, maar ik meen dat ze toch al wijzen op een trend.

Het aantal bedrijven waarover de afdeling Milieu-inspectie klachten ontving, is gedaald in 2010 ten opzichte van 2009 en steeg weer licht in 2011. Als we de trend in het aantal bedrijven met meer dan tien geurklachten per jaar bekijken, blijkt een beperkt, maar stijgend aantal bedrijven verantwoordelijk voor het gros van de klachten. Bij het merendeel van de bedrijven is het aantal geurklachten per jaar beperkt.

U vraagt daarvoor een verklaring. Het is niet evident om daarvoor een eenduidige verklaring te geven, maar er zijn wel verschillende elementen die meespelen. Er is een toename van de hinder doordat er meer geurproducerende activiteiten worden uitgevoerd. We denken daarbij aan een aantal zuiveringen, aan afvalverwerking, aan installaties voor biomassa en zo meer.

Daarnaast was er specifiek voor 2010 relatief meer noorden- en oostenwind, een ongebruikelijke windrichting voor ons. Daardoor werden woongebieden ten zuiden en ten westen van die bedrijven die normaal niet met geurhinder worden geconfronteerd, er nu wel mee geconfronteerd. Soms treedt voor geur een vorm van gewenning op, maar wie de geur niet gewoon is, heeft er wel klachten over.

Dan is er ook het feit dat men op een meer eenvoudige manier klacht kan indienen, wat natuurlijk positief is. Een uitbreiding van de elektronische communicatiemiddelen geeft de burger veel meer mogelijkheden om sneller klachten in te dienen. Specifiek voor geur kunnen we vaststellen dat vaker elke vlag van geurhinder apart gemeld wordt. Dat heeft het voordeel dat kan worden gescreend. Vroeger was de stap groter om een klacht in te dienen.

We stellen ook vast dat er vaker actiescomités zijn. Er zijn ook meer acties om meer individuele klachten in te dienen. We merken dit doordat klachten in golven worden ingediend.

Een andere reden is dat ergens een openbaar onderzoek loopt. Ook dat is een aanleiding tot een stroom van opmerkingen en klachten.

Er is ook het aspect van de ruimtelijke ordening. Door de beperkte beschikbare oppervlakte in Vlaanderen, worden nieuwe woonzones ingeplant vlakbij industriezones en agrarische. Dat is niet nieuw, maar we merken dat dit tot conflicten leidt.

Tot slot kunnen klachten natuurlijk ook onterecht zijn. Bij een geuronderzoek in de omgeving van Hoboken bij een van de bedrijven met meer dan tien klachten per jaar, kon door de Milieu-inspectie geen onaanvaardbare geurhinder worden vastgesteld. De Milieu-inspectie is verschillende keren ter plaatste geweest. Het geuronderzoek werd eind 2010 opgestart, na onophoudelijk klagen van enkele individuen, en werd in 2011 afgerond omdat er niets werd vastgesteld.

U weet ook dat geurhinder heel subjectief is. Wat voor de ene storend is, is voor de andere aanvaardbaar. Het is in de eerste plaats opportuun om te controleren wanneer er klachten zijn, en om in voorkomend geval ook reactief op te treden. Proactieve controles zijn minder evident en minder geschikt voor deze vorm van hinder.

Daarnaast probeert men om een aantal reactieve controles uit te voeren omdat een aantal bedrijven bekend zijn. Zo kunnen verschillende geurklachten over hetzelfde bedrijf op hetzelfde tijdstip tijdens één controle behandeld worden, waardoor uiteraard het aantal controles niet toeneemt. Er wordt dus gebundeld. Als we merken dat er per bedrijf meer klachten zijn, kunnen we dezelfde controles doen.

De meeste van de bedrijven met grote aantallen geurklachten vormden in 2010 en 2011 het onderwerp van een geuronderzoek of zullen in 2012 aan een geuronderzoek onderworpen worden.

Het Vlaamse geurbeleid heeft al een heel lange weg afgelegd. De krijtlijnen werden uitgezet in een visiedocument, dat dateert van september 2008. Het werd gekoppeld aan het advies van de Minaraad van april 2009. Het is de basis voor de uitwerking van een specifiek geurbeleid. Er werden al heel wat concrete stappen gezet. Er werd hierover een heel uitvoerig

antwoord bezorgd aan de heer Martens, die hierover in deze commissie een vraag stelde op 9 november 2010. In januari en februari 2011 werden specifieke studiedagen georganiseerd voor overheidsdiensten om kennis te delen, om te bekijken wat de ervaringen zijn en om die te vertalen in de praktijk. Dat gebeurde onder meer met kleine werksessies. Een aantal was specifiek gericht tot een aantal bedrijven zoals veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties en ging over geurbeheersing in de praktijk. De informatie met betrekking tot deze studiedag is gebundeld op enkele pagina's op de website van Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE). Er was een massale opkomst, wat erop wijst dat dit leeft in de praktijk.

In de loop van 2011 werden enkele maatregelen nog verder geconcretiseerd. In 2012 werken we hieraan verder. De aandacht gaat in eerste instantie uit naar geurhinder die wordt veroorzaakt door industriële of agro-industriële activiteiten. Meer dan 50 procent van het totale aantal geurklachten die door gemeenten worden geregistreerd, heeft immers betrekking op dat type activiteiten.

Het in 2011 vernieuwde MER-richtlijnenboek (milieu-effectenrapportage) Lucht bevat heel concrete richtlijnen voor deskundigen om de geurproblematiek op te nemen in MER-dossiers om zo op een transparante en gestructureerde manier te beoordelen. Dit richtlijnenboek is klaar en wordt gepubliceerd. Ik verwacht dat het ook voor niet-MER-plichtige vergunningsdossiers zal worden gehanteerd als een soort beoordelingskader.

Er is ook een code van goede geurpraktijk voor rioolwaterzuiveringsinstallaties. Op dit moment werkt mijn administratie, bij wijze van pilootproject, in overleg met Aquafin, de beheerder van waterzuiveringsinstallaties in Vlaanderen, aan een concrete, sectorspecifieke code van goede geurpraktijk: een code die naadloos aansluit bij het algemene beoordelingskader dat in het MER-richtlijnenboek is uitgewerkt. Er zijn hierover al drie overlegmomenten geweest tussen mijn administratie en Aquafin. Ik verwacht dat ik in het najaar heel concrete resultaten zal hebben.

Er is een code van goede praktijk voor de opmaak van een geurbeheersplan. Dit is van belang om een bestaand geurprobleem onder controle te krijgen indien zich problemen voordoen. Ook dit werkinstrument zal in de loop van dit jaar ruim bekendgemaakt worden. De firma Norbord in Genk heeft recent een dergelijk geurbeheersplan als bijzondere voorwaarde in zijn milieuvergunning opgenomen gekregen. We werken er al mee, we leggen dit ook op in de vergunning. Na enige tijd zullen we kunnen evalueren wat de resultaten ervan zijn.

Dan is er de techniek van de snuffelmetingen, een techniek die in Vlaanderen heel vaak wordt toegepast om de geurimpact rond agro-industriële bronnen op te meten. De techniek is inmiddels ook internationaal aanvaard en zal allicht nog dit of volgend jaar als Europese CEN-norm worden vastgelegd. Hierdoor meten we overal in Europa op dezelfde manier en wordt vergeleken eenvoudiger.

Een andere belangrijke tool om de geurimpact te meten en te beoordelen is een geurverspreidingsmodel. Momenteel maken we in Vlaanderen gebruik van een softwaretool die door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) ruim twintig jaar geleden werd ontwikkeld. Deze tool heeft echter een aantal functionele en technische beperkingen, zoals het niet kunnen inschatten van specifieke kenmerken van het gebouw, weinig flexibiliteit met betrekking tot de in te voeren meteo-omstandigheden en werkingsregimes, de gebruiksonvriendelijkheid enzovoort.

Mijn administratie heeft zopas een opdracht opgestart om een nieuwe tool te ontwikkelen die gebruikmaakt van de hedendaagse informaticatechnische mogelijkheden, om hem op die manier beter te kunnen hanteren.

Ten slotte werk ik samen met mijn administratie en deskundigen een handleiding uit, waarin mogelijke geurbeperkende maatregelen worden opgelijst, die door de vergunningverlener kunnen worden opgelegd bij de hervergunning van bestaande stallen. Daarbij wordt rekening gehouden met de technische en financiële haalbaarheid van de maatregelen bij bestaande

stallen. De handleiding zal een houvast zijn voor zowel de landbouwer, die in de handleiding inspiratie zal kunnen vinden om milderende maatregelen te nemen, als de vergunning-verlenende overheid.

Heel wat situaties van geurhinder zijn lokaal van aard en hebben bijvoorbeeld betrekking op dampafvoersystemen of een slecht geplaatste schouw van een kachel. Ook voor die situatie hebben we inmiddels werkinstrumenten ter beschikking. Ik verwijs naar de code van goede praktijk inzake het beheersen van geurhinder van lucht- en dampafvoersystemen van commerciële keukens.

Tot slot geef ik nog de opmerking mee dat een beleid voeren of evalueren enkel en alleen op basis van klachten niet goed is. Uw vraag is terecht, maar dat mag niet het enige zijn. Er zijn ook heel veel externe factoren die een rol spelen. Daarom zal ik, zoals aangekondigd in mijn beleidsbrief, opnieuw een hinderenquête laten uitvoeren bij 5000 burgers, om te peilen naar de ervaringen op het vlak van geurhinder. Deze enquêtering is de vierde in een reeks, waarvan de eerste dateert van 2001 en de derde van 2008. Ze zal ons een beter zicht geven op hoe we het gevoerde beleid eventueel nog kunnen bijsturen – dus niet alleen op basis van klachten, maar ook algemeen. Er zijn immers ook mensen die geurhinder ervaren en geen klacht indienen. Daar moeten we ook rekening mee houden. Het is een combinatie van verschillende maatregelen die wij hanteren in het beleid.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik dank u voor het verhelderende en interessante antwoord en voor het feit dat u al een tipje hebt opgelicht van de sluier wat betreft het rapport 2011. Dat brengt dan helaas geen positief nieuws, aangezien het aantal klachten wat betreft geurhinder in 2011 nog toeneemt. Dat zal in de toekomst de aandacht van de Vlaamse Regering gaande houden. We moeten dit verder bekijken en er een beleid rond ontwikkelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de sanering van militaire domeinen die bedoeld zijn voor verkoop/vervreemding - 1019 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Minister, wegens het transformatieplan van minister De Crem worden sommige militaire domeinen, of delen ervan, verlaten door de militairen. Momenteel zijn er een aantal domeinen of delen ervan die jammer genoeg staan te verloederen. Voor een aantal domeinen of delen ervan heeft Defensie gevraagd ze over te dragen aan een aankoopcomité met het oog op verkoop. Er werd gevraagd de dossiers op de website van patrimoniumdiensten te plaatsen en een verkoop aan de meestbiedende te organiseren. Sommige van die verkoopdossiers kennen helaas weinig of geen vooruitgang, waardoor de sites verder dreigen te verloederen.

Op basis van sommige bodemattesten, in opdracht van de OVAM, werd vastgesteld dat sommige terreinen vervuild of deels vervuild zijn. Alvorens tot een verkoop te kunnen overgaan, dringt een bodemsanering zich volgens mij dan ook op.

Minister, is deze bewering juist? Kunt u mij een stand van zaken geven van de bodemsaneringswerken op de militaire domeinen die men wil verkopen of vervreemden? Binnen welke termijn voorziet u een volledige sanering? Kan een militair terrein of een deel ervan verkocht worden zonder een sanering? Beïnvloedt het feit dat de grond niet gesaneerd is de verkoopprijs? In hoeverre verhindert het wachten op een sanering een mogelijke verkoop?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, wanneer een bedrijf kampt met een grote historische verontreiniging, dan kan er in samenspraak met de OVAM worden gezocht naar een oplossing waar zowel het bedrijf, de Vlaamse overheid als het milieu beter van worden. Er zijn raamovereenkomsten tussen de OVAM en verschillende partijen zoals de NMBS-Groep, Umicore, De Lijn, Eandis, Tessenderlo Chemie, Colruyt. Er zijn tal van voorbeelden waar er overeenkomsten zijn. De OVAM voert ook voortdurend verder onderhandelingen waarbij bedrijfsspecifieke overeenkomsten kunnen worden gesloten. Mijn vraag is of Defensie ook onder die regeling valt. Kan er via de OVAM een overeenkomst worden gesloten waarbij die sanering kan plaatsvinden?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Een van de doelstellingen van het Bodemdecreet is de bescherming van de verwerver. Bij de overdracht van een risicoground moet een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd worden. Als daaruit blijkt dat er een verontreiniging aanwezig is, zal dit vermeld worden op het bodemattest en moet er eventueel een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd worden. Indien de verontreiniging risico's inhoudt, dan moet er overgegaan worden tot sanering.

Op de website van Patrimoniumdiensten.be staan momenteel zes militaire terreinen. Ik zal ze opsommen. In Glabbeek is nog geen bodemattest afgeleverd. In Jabbeke is er een bodemattest maar is er geen verontreiniging gekend. In Oostende is er een bodemattest en geen bodemsanering vereist. In Staden is er een bodemattest maar geen verontreiniging gekend. In Veurne is er een bodemattest maar geen verontreiniging bekend. In Wingene is er ook een bodemattest maar geen verontreiniging gekend.

Van deze zes locaties zijn er dus vier met een blanco bodemattest, één waarvoor het bodemattest nog moet worden aangevraagd en één waarbij de verontreiniging geen aanleiding geeft tot bodemsanering. Twee locaties, Staden en Jabbeke, met een blanco bodemattest werden al verkocht. Bijgevolg worden momenteel geen bodemattesten weergegeven waarop vermeld wordt dat bodemsanering noodzakelijk is.

Begin 2011 is er een bedrijfsspecifieke overeenkomst afgesloten tussen Defensie en OVAM om alle militaire risicogrounden te inventariseren en te onderzoeken. Een van de doelstellingen hiervan is een duidelijk zicht te krijgen op het historische verontreinigingspassief van Defensie. Dit zorgt voor een systematische verduidelijking van de parrimoniumwaarde.

De vraag naar de termijn voor een volledige sanering van alle militaire terreinen moet aan de federale minister van Defensie gesteld worden.

Volgens de normale overdrachtsprocedure van het Bodemdecreet kan de overdracht van een verontreinigde risicoground pas plaatsvinden na de conformverklaring van het bodemsaneringsproject. Er bestaan ook uitzonderingsprocedures. De overdracht na een beschrijvend bodemonderzoek is mogelijk volgens artikel 115 van het Bodemdecreet in het geval de verwerver bereid is om de uitvoering van de saneringsplicht op zich te nemen en daarvoor een financiële zekerheid heeft gesteld. De kostprijs voor de bodemsanering kan verrekend worden met de verkoopprijs. De overdracht in een vroeger stadium kan alleen door middel van een zogenaamde artikel 164-aanvraag – dat is een afwijking op het Bodemdecreet – omwille van dringende en socio-economische redenen. Ook daar wordt een financiële zekerheid en een verbintenis tot het uitvoeren van een eventuele bodemsanering gevraagd.

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Minister, op het militaire vliegveld van Goetsenhoven zouden vier locaties vervuild zijn. Volgens het rapport van Enviro+ van 29 november 2011 gaat het hier vooral over mors- en lekverliezen. Momenteel zijn er geen lopende veiligheids- en of

voorzorgsmaatregelen van toepassing. De vervuiling is niet bedreigend voor de gezondheid van mens, dier of omgeving. Nog volgens Enviro+ bedraagt de complete kostprijs voor de sanering ongeveer 135.000 euro. Dat is toch een zeer minimaal bedrag. Zonder die sanering kan het vliegveld niet worden verkocht. Als we de wandelgangen mogen geloven, loopt Defensie zo'n 6 miljoen euro mis omdat het vliegveld niet verkocht geraakt. Intussen raakt het vliegveld ten prooi aan vandalisme en verval. Op die manier heeft niemand er nog iets aan. Ik zou deze situatie willen keren, niet enkel voor het vliegveld van Goetsenhoven maar ook voor alle soortgelijke vliegvelden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het klopt dat een aantal zaken moet gebeuren. De vraag is ook wat er in de overeenkomst staat die wordt afgesloten. Er kan sprake zijn van het afstoten van militaire domeinen, maar er kan ook een soort raamovereenkomst worden opgemaakt. Mevrouw Eerlingen heeft daarnaar verwezen. Ook in dat geval moeten wij zicht hebben op de situatie. Ofwel is er een afwijking op basis van dringende omstandigheden, ofwel moet er zicht zijn op de historische verantwoordelijkheid en op de manier waarop er zal worden opgeruimd. We gaan zomaar niet met een blanco cheque een overeenkomst sluiten of een militair domein overnemen zonder dat we weten wat het kostenplaatje daarvan is en wie welke kosten op zich zal nemen. Dat is een daad van goed bestuur.

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Overleg met de federale minister en met de OVAM lijkt me hier dringend noodzakelijk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de vluchtroutes in het nieuwe luchthavenakkoord
- 1053 (2011-2012)**

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, eind februari 2010 sloot de Federale Regering het luchthavenakkoord dat nog moet uitmonden in een vliegwet. Dit akkoord beoogde een evenwicht tussen heel wat factoren en regio's om op die manier een billijke en evenwichtige verdeling van de hinder te krijgen die zou kunnen worden verankerd in een regelgevend en stabiel kader.

Een van de belangrijke onderdelen van het akkoord betreft de meer gespreide opstijging vanaf baan 25 rechts. Daarbij werd een splitsing gemaakt tussen een bocht op 1700 voet en 2200 voet. Men heeft getracht daarover een evenwichtig akkoord te bereiken. Vlaanderen heeft zijn visie daarop kunnen geven. Vlaanderen heeft tijdens het voorakkoord een belangrijke wijziging gevraagd van de omschrijving van de bocht naar rechts op 25 rechts ruimend tot 700 voet. De bedoeling is minder overlast te veroorzaken boven de Vlaamse Rand.

Op een vraag van mijn federale collega Bert Wollants liet federaal staatssecretaris voor Mobiliteit, de heer Wathelet, weten dat het aspect over het naar links afdraaien op 1700 en 2200 voet voor het opstijgen van baan 25 rechts, nog onderzocht moet worden. Daarnaast stelde hij dat het verzoek van het Vlaamse Gewest het broze evenwicht van de verdeling van 25 rechts-opstijgingen in gevaar zou brengen en een ongeoorloofde druk zou uitoefenen op Brussel. Op die manier legt hij de vraag van de Vlaamse Regering naast zich neer.

Er is een onderzoek geweest door Belgocontrol van de vliegwet en van de vraag van de Vlaamse Regering. De bedoeling is na te gaan of alles technisch haalbaar is. Minister, hebt u inzage gekregen in die adviezen van Belgocontrol? Bent u van mening dat daardoor het evenwicht zou worden verbroken? Kunnen de voorwaarden die de Vlaamse Regering had vooropgesteld niet worden vervuld? Indien het advies van Belgocontrol negatief zou zijn, hoe gaat u daar dan mee om? Blijft u die voorwaarden dan toch verdedigen?

Bent u op de hoogte van de mening van staatssecretaris Wathelet over de Vlaamse vraag naar een wijziging van alle routes ruimend tot 700 voet? Wat is uw reactie?

Vond er al nieuw overleg plaats? Het is intussen al een tijdje geleden dat de Vlaamse Regering die vraag heeft bezorgd aan de Federale Regering. Ik kan me voorstellen dat er intussen nog contacten zijn geweest. Wat was het resultaat daarvan?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Voorzitter, dit is een zeer interessante vraag. Doordat de lopende zaken zo lang hebben geduurd, kon het hele luchthavenakkoord blijkbaar onmogelijk worden omgezet in een echte vliegwet. Ik weet wel dat staatssecretaris Schouppe tot de laatste ogenblikken bezig is geweest met dat allemaal in goede banen te leiden, onder andere voor het opstijgen richting Leuven. Daar is de laatste jaren al heel wat om te doen geweest, onder meer met de comités die daarop werken.

Iedereen wacht nu natuurlijk af hoe de Federale Regering het zal aanpakken. Zal dat akkoord worden uitgevoerd zoals het toen was afgesproken? Het is hier al gezegd dat het een broos evenwicht was. De Vlaamse Regering had daarover inderdaad nog opmerkingen. Maar we moeten afwachten welke richting het met de nieuwe staatssecretaris uitgaat. Ik pleit ervoor om ons zo dicht mogelijk te houden bij de akkoorden die een paar jaar geleden werden afgesloten en te zien welke verbeteringen Belgocontrol nog mogelijk acht. In onze werkgroepen pleiten er nog mensen voor om waar mogelijk de '07-rechtdoor' te gebruiken voor de richting Leuven. Mevrouw Eerlingen kent dat ook. Al die zaken was men volop aan het onderzoeken bij Belgocontrol.

Minister, hoever staat het nu in technisch opzicht met dat dossier? Hebt u er zicht op hoe snel dat allemaal in een wet kan worden gegoten? Dat is niet uw bevoegdheid, maar misschien hebt u al contact gehad met uw nieuwe federale collega om te zien of hij in de lijn-Schouppe verder gaat of hier toch nog een aantal zaken stilletjes aan het wijzigen is. Dan weten we het ook graag.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, dit is inderdaad een heel interessante materie, die ons als Vlaams-Brabanders zeer na aan het hart ligt.

Minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord over Belgocontrol en de studie naar de oorzaak van die conflicten. Ik weet het niet zeker, maar ik denk dat het te maken heeft met het feit dat de banen niet volledig evenwijdig zijn. Als ze samen zouden worden gebruikt, zou er een 'botssituatie' ontstaan.

Minister, ik wil even terugkomen op een vraag die ik aan u heb gesteld. Mevrouw Brouwers zegt ook dat het belangrijk is om nauwe contacten te onderhouden met de Federale Regering. Het staat in het regeerakkoord dat er zou worden gesproken met de Brusselse Regering en met de Federale Regering, en dat men zou streven naar een samenwerkingsakkoord, ook in verband van de geluidsnormen, et cetera. Minister, u antwoordde, ik denk in juli 2011, dat er nog geen afspraken gemaakt waren. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om te vragen of er al contacten zijn geweest met de nieuwe Federale Regering en of er nog stappen zijn ondernomen in dat samenwerkingsakkoord.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Op 23 juli 2010 hebben wij, op voordracht van minister Crevits van Mobiliteit en Openbare Werken, onze instemming betuigd met het voorontwerp van wet houdende exploitatiekader van de luchthaven Brussel-Nationaal. Wij hebben dat gedaan onder bepaalde voorwaarden. De belangrijkste voorwaarde was dat men rekening zou houden met de toepassing van gewijzigde routebeschrijvingen, vooraf besproken op de overlegvergadering van 17 juli 2010 en door de voormalige staatssecretaris voor Mobiliteit in zijn brief van 19 juli 2010 bevestigd. De gevraagde aanpassingen in de routedefinities hebben betrekking op de vliegroutes van baan 25R, ruimend met een bocht naar rechts op een hoogte van 700 voet, met als bestemming de bakens van NICKY, DENUT, HELEN en CIV.

Wat betreft de adviezen van Belgocontrol over de aanpassing van de vertrekroutes van baan 25R, ruimend naar rechts over de noordrand, kan ik u het volgende meegeven. De adviezen werden niet officieel overgemaakt aan de Vlaamse Regering, ook niet aan de betrokken ministers. We hebben in onze zitting van 23 juli duidelijk aangegeven dat de door ons opgesomde voorwaarden een harde randvoorwaarde vormden om te kunnen instemmen met het voorontwerp van wet. De procedure is echter een procedure van betrokkenheid waarbij het finaal de Federale Regering is die autonoom beslist op welke wijze ze rekening houdt met de verleende adviezen.

Ik heb inderdaad het antwoord van staatssecretaris Wathelet op de vraag van de heer Wollants gezien. Hij geeft daarin aan dat de Federale Regering het regeerakkoord onverkort zal uitvoeren. Tevens stelt hij dat de vraag die de Vlaamse Regering heeft gesteld om de routes van baan 25R te herdefiniëren, zou leiden tot het in gevaar brengen van het ‘broze evenwicht’ van de verdeling van de opstijgingen vanaf de baan 25R.

Met die laatste stelling ben ik het vanzelfsprekend niet eens, aangezien de randvoorwaarde die de Vlaamse Regering daaromtrent had gesteld, net tot doel had om meer evenwicht te brengen in de geluidsbelasting tussen de Vlaamse noordrand van Brussel en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Er heeft nog geen overleg plaatsgevonden. De Federale Regering zit nog maar een goede maand in het zadel. Uiteraard is het de bedoeling dat dat op korte termijn plaatsvindt, zowel met de federale als met de Brusselse collega's. Maar de beslissing die de Vlaamse Regering op 23 juli 2010 heeft genomen, is duidelijk. Ik heb de voor ons essentiële voorwaarden opgesomd. Wij blijven ook vandaag op die lijn. Het standpunt is absoluut niet veranderd.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u bij uw standpunt blijft.

Mevrouw De Vroe, het klopt dat er volgens staatssecretaris Schouppe een aantal technische moeilijkheden waren bij het uitwerken van die vliegroutes, waardoor de veiligheid in het gedrang zou komen. Dat heeft hij altijd zo verklaard. Huidig staatssecretaris Wathelet ziet daar echter geen graten in. Dat is dus een tegenstrijdige visie.

Minister, ik neem aan dat u officieus al inzage hebt kunnen krijgen in het negatieve advies van Belgocontrol op de vraag van de Vlaamse Regering. Via een gunstige wind heb ik zelf al inzage gekregen in het advies. Daarin staat wel degelijk dat er geen probleem zou zijn. Enkel voor de route richting Chièvres zou er een probleem kunnen zijn, maar voor alle andere richtingen zou er geen enkel probleem zijn. U moet daar echt op uw strepen staan, minister. De Vlaamse vraag naar minder hinder moet gerespecteerd worden. Staatssecretaris Wathelet kan dat niet zomaar van zich afschuiven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■